

Nr 100.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till lag angående flottning af skogsalster i gränsfloderna Torneå och Muonio samt lag angående ändrad lydelse af 14 § i förordningen om allmän flottled den 30 december 1880; gifven Stockholms slott den 29 mars 1912.

Under åberopande af bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå Riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

lag angående flottning af skogsalster i gränsfloderna Torneå och Muonio; och

lag angående ändrad lydelse af 14 § i förordningen om allmän flottled den 30 december 1880.

Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Gust. Sandström.

Förslag

till

Lag

angående flottning af skogsalster i gränsfloderna Torneå och Muonio.

Med upphäfvande af lagen angående flottning af skogsalster i gränsfloderna mellan konungariket Sverige och storfurstendömet Finland den 30 december 1893, förordnas härigenom:

Under förutsättning att nedanstående stadga angående flottning af skogsalster i gränsfloderna Torneå och Muonio jämväl äger giltighet i Finland äge Konungen förordna, att densamma skall här i riket lända till efterrättelse:

Stadga angående flottning af skogsalster i gränsfloderna Torneå och Muonio.

§ 1.

I gränsfloderna må enhvar af de båda gränsstaternas undersåtar på sätt och villkor, som här nedan sägs, låta flottgods framflyta.

§ 2.

Alla de, som i gränsfloderna låta flottgods löst framflyta, vare pliktiga och berättigade att i gemensam flottning deltaga och skola för sådant ändamål utgöra en förening, som genom sin styrelse i allt ombestyr flottningen.

Jordägare vare dock för det husbehovsvirke, som han framflottar, fri från deltagande i gemensam flottning och därmed förenad kostnad, därest virket kan framföras utan hinder för flottningen af öfrigt flottgods.

§ 3.

Flottgods, som flottas under första sommaren efter virkets afverkning, må flottas obarkadt.

Virke, hvars flottning icke kan fullbordas under första sommaren efter dess afverkning, skall afbarkas.

Afbarkning må icke så verkställas, att barken kan nedkomma i flottleden.

§ 4.

Utan särskild tillåtelse må de, som ombesörja flottningsarbete, äga tillträde till stränderna, där sådant för skadas afvärjande eller flottgodsets framförande är af nöden. Väg eller stig öfver annans tomt, åker, äng, plantering eller andra ägor, hvilka kunna däraf skadas, må dock ej tagas, om tillträde till stränderna annorledes kan utan väsentligt hinder eller uppehåll beredas.

§ 5.

För skada och kostnad, som genom anläggning eller åtgärd för flottleden eller genom strändernas beträdande eller eljest i följd af flottningen vållas, skall af flottningsföreningen gäldas ersättning; dock vare den, som framför flottgods i sammanbundna flottar, ansvarig för ersättning för den skadegörelse, som däraf förorsakas.

§ 6.

Erfordras för flottledens anordnande, utvidgning eller förbättrande, att jord eller lägenhet, som annan tillhör, för flottningen begagnas, skall i saknad af godvillig öfverenskommelse frågan om skyldighet att afstå hvad nödigt är afgöras på sätt, som angående sådant afstående för allmänt behof finnes stadgadt inom det rike, hvarest det för ändamålet erforderliga området är beläget.

§ 7.

Fordrar någon i annat fall, än det i § 6 nämnda, ersättning för skada eller kostnad, varde, där han det äskar, frågan efter syn och uppskattning pröfvad af tre ojäfviga skiljemän, af hvilka en utses af hvardera parten och de sålunda utsedda tillkalla den tredje. Uraktlåter den, emot

hvilken anspråket väckes, att inom tio dagar efter anmaning utse skiljeman, eller kunna de utsedda ej förena sig om valet af den tredje, äge i stad rätten och å landet domaren eller kronolänsmannen i den ort, där skadan timat, att på ansökan af den, som väckt anspråket, verkställa valet.

Part, som ej åtnöjes med skiljemännens dom, vare obetaget att draga saken under domstols pröfning, så framt han sin talan instämmer inom nittio dagar från det skiljemännens beslut blifvit honom tillställt; dock må skiljemännens dom genast gå i verkställighet, där ej vederbörande rätt eller öfverexekutor annorlunda förordnar.

I skiljemännens beslut skall lämnas tydlig hänvisning om hvad den missnöjde har att iakttaga för tvistens dragande under rättens pröfning.

Vill den, som fordrar ersättning, hellre genast anlita domstol än skiljemän, stånde det honom fritt.

§ 8.

Det åligger flottningsföreningen att vidmakthålla de till farleds betryggande eller i öfrigt till skydd emot skada genom flottningen anordnade eller föreskrifna byggnader, hvarjämte flottningsföreningen tillika med andra flottande äro pliktiga undanrödja af flottgods åstadkommet hinder i farled.

Fullgöra de flottande ej sina skyldigheter i förevarande hänseende, äge Konungens befallningshafvande i Norrbottens län och Guvernören i Uleåborgs län, hvar å sin sida om riksgränsen, tillhålla de flottande att afhjälpa hvad försummats eller undanrödja hinder, vid äfventyr att sådant eljest på deras bekostnad verkställas.

I trängande fall må den, som af försummelse eller hinder, hvarom i denna paragraf sägs, kan lida omedelbart men, själf äga vidtaga på de flottandes bekostnad nödig åtgärd till skydd för egendom eller till förekommande af befaradt hinder, sedan åtgärdens nödvändighet vid syn vitsordats af vederbörande kronofogde eller länsman.

§ 9.

Är för flottleds anläggning, utvidgande eller förbättrande anläggning eller åtgärd nödig, som kan på strand-, bro-, fiske- eller vattenverksägares eller annans rätt inverka, och har denne ej därtill samtyckt, ankomme på Konungens befallningshafvande i Norrbottens län och Guvernören i Uleåborgs län att till anläggningen eller åtgärden gifva lof.

§ 10.

Det tillkommer Konungens befallningshafvande i Norrbottens län och Guvernören i Uleåborgs län att utse hvar sitt ombud, hvilka hafva att vid flottningsföreningens och dess styrelses sammanträden närvara och därvid deltaga i öfverläggningarna, men ej i besluten. Dessa ombud skola bevaka det allmännas bästa och tillse, att föreningen iakttager gifna föreskrifter.

Vederbörande länsstyrelser äga äfven förordna hvar sin revisor att tillsammans med föreningens revisorer granska räkenskaperna. Revisions- och årsberättelserna skola årligen öfverlämnas till länsstyrelserna.

§ 11.

Det åligger flottningsföreningen att för hvarje kommun, som af flottleden beröres, utse ett ombud, till hvilket vederbörande rättsägare hafva att hänvända sig i frågor rörande genom den gemensamma flottningens bedrifvande åstadkommen skadegörelse eller förorsakadt intrång.

§ 12.

Virke, för hvilket enligt särskilda bestämmelser viss afgift skall erläggas, innan det från respektive land får utföras, skall af flottningsföreningen före dess öfverlämnande till ägaren anmälas till vederbörande myndighet.

§ 13.

Flottningsföreningens samtliga utgifter fördelas mellan dess medlemmar i förhållande till den virkesmängd, hvar och en under året haft i flottleden, och i öfrigt enligt de grunder, som uti för flottningsföreningen fastställda stadgar närmare angifvas.

§ 14.

Den, som önskar å gränsälfvorna framföra skogsprodukter i fasta flottar, vare därtill berättigad, om så kan ske utan hinder för annans flottning.

§ 15.

Virkesägare, som bryter emot i § 3 gifna föreskrifter angående virkes afbarkning, böte 30 till 50 öre eller 40 till 70 penni för hvarje klamp.

Öfverstänges gränssfloden eller är någon eljest vid flottning genom uppenbar vårdslöshet vållande till skada, hinder eller uppehåll för annan, straffas den felande, där ej ansvar efter allmän lag bör följa, med böter från och med tio till och med femhundra kronor eller från och med fjorton till och med sjuhundra mark. Förbrytelse åtalas vid domstolen i den ort, där den timat; men är förbrytelsen begången af det ena landets undersåte i det andra och finnes ej förbrytaren i det land, där förbrytelsen blifvit föröfvad, skall den åtalas i förbrytarens hemland vid domstolen i den ort, som är närmast den, hvarest förbrytelsen skett.

Twistemål rörande ersättning för timad skada må utföras antingen vid endera af här ofvan för upptagande af brottmål bestämda domstolar eller ock vid domstol i den ort, där svaranden bor.

Böter, som enligt denna stadga utdömas, skola tillfalla till hälften statsverket i hvarterdera gränslandet.

§ 16.

Inbördes förhållandet mellan flottningsföreningens medlemmar bestämmes genom stadga (reglemente), som Konungens befallningshafvande i Norrbottens län och Guvernören i Uleåborgs län gemensamt på de flottandes förslag fastställa.

Innan sådan stadga blifvit fastställd, må ej flottgods löst framföras i gränsälfvorna.

§ 17.

Visar sig, att underhållet af flottleden försummas, att fastställda ersättningar till amortering af kostnaderna för flottledens iordningsställande ej gäldas eller att flottningen ej ordentligt besörjes, sammankalle Konungens befallningshafvande i Norrbottens län och Guvernören i Uleåborgs län de flottande till gemensamt sammanträde och ankomme då på särskild pröfning, om och med hvad villkor flottning af löst virke i vattendraget vidare må tillåtas.

Förslag

till

Lag

**angående ändrad lydelse af 14 § i förordningen om allmän flottled
den 30 december 1880.**

Härigenom förordnas, att 14 § i förordningen om allmän flottled den 30 december 1880 skall erhålla följande förändrade lydelse:

Hvad i denna förordning är föreskrifvet äger icke tillämpning på gränsfloderna Torneå och Muonio. Ej heller gäller det eljest i fråga om framförande af flottgods i sammanlagda flottar.

*Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 22 juni 1911.*

Närvarande:

Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve TAUBE,
Statsråden: PETERSSON,
 HEDERSTIERNA,
 SWARTZ,
 grefve HAMILTON,
 MALM,
 LINDSTRÖM,
 NYLANDER.

Efter gemensam beredning med chefen för jordbruksdepartementet anförde departementschefen statsrådet Petersson i underdånighet:

»För ordnandet af frågan om flottning i gränsfloderna mot Finland afgafs af en svensk-finsk kommitté förslag till flottningsstadga 1884. Sedan vissa ändringar och omarbetningar skett, blef förslag till lag i ämnet framlagdt för Riksdagen och af denna antaget, hvarefter den 30 december 1893 promulgerades lag angående flottning af skogsalster i gränsfloderna mellan konungariket Sverige och storfurstendömet Finland. Denna lag skulle träda i kraft från den dag, Konungen bestämde. Afsikten var, att tiden för ikraftträdandet, densamma för båda länderna, skulle bestämmas genom deklaration, utväxlad mellan ländernas regeringar. Sådan deklaration har emellertid ej kommit till stånd och lagen har förty aldrig trätt i kraft.

Sedermera uppkom fråga om flottning af löst virke i gränsfloderna — nysberörda lag af den 30 december 1893 afsåg flottning i fasta flottar

— och för behandling af denna fråga tillsattes 1908 en svensk-rysk kommitté.

Denna kommitté aflämnade 1910 förslag till stadga i ämnet jämte betänkande med motiv, och häröfver hafva yttranden inhämtats från Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Norrbottens län, domänstyrelsen och väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.»

Efter att hafva redogjort för det hufvudsakliga innehållet af såväl berörda förslag och betänkande, hvilket sistnämnda skulle såsom bilaga fogas vid detta protokoll, som ock de afgifna yttrandena anförde föredraganden vidare:

»Då det föreliggande förslaget såsom innehållande civilrättsliga bestämmelser skall föreläggas Riksdagen, bör jämlikt 87 § regeringsformen lagrådets utlåtande öfver förslaget inhämtas. Dessförinnan torde emellertid några fullständiganden böra göras.

Sålunda bör i sammanhang med att förslaget blifver lag den förutnämnda lagen af den 30 december 1893 upphävas.

Vidare bör, då den föreslagna stadgan är byggd på förutsättning af samtidig giltighet i Sverige och Finland, det från Sveriges sida tillses, att den härstädes hvarken träder i kraft tidigare eller upphör att gälla senare än i Finland. Med hänsyn härtill och då frågorna om stadgans ikraftträdande och dess eventuella upphörande i de båda länderna böra blifva föremål för förhandlingar mellan ländernas regeringar, har jag ansett nödig en bestämmelse, hvarigenom stadgans giltighet i Sverige göres beroende af Konungens därom meddelade förordnande.

Då dessa fullständigande bestämmelser afse allenast Sveriges vidkommande, torde de emellertid icke lämpligen böra införas i själfva den föreslagna stadgan, enär denna är afsedd att kunna oförändrad antagas i båda länderna.

Utom hvad nu nämnts torde slutligen såsom en följd af förslaget, därest detta varder lag, ett tillägg böra göras till förordningen om allmän flottled den 30 december 1880, hvilken i allmänhet innehåller bestämmelser om flottningen af löst gods i rikets vattendrag. Då nämligen den föreslagna stadgan, enligt hvilken dylik flottning skulle få äga rum uti ifrågavarande gränsfloder, är afsedd att beträffande dessa ersätta nyssnämnda förordning, synes nödigt att i denna införas uttryckligt stadgande, att den ej äger tillämpning å gränsfloderna mot Finland.

I enlighet med hvad jag nu anført har jag låtit upprätta dels förslag till lag angående flottning af skogsalster i gränsfloderna Torneå och Muonio, hvilket innefattar den af kommitterade föreslagna stadgan och de af mig ofvan först angifna fullständigande bestämmelserna, dels ock

förslag till lag angående ändrad lydelse af 14 § i förordningen om allmän flottled den 30 december 1880.»

Föredraganden hemställde härefter, att öfver berörda båda förslag, lydande på sätt bilagor vid detta protokoll utvisa, lagrådets yttrande måtte för det ändamål 87 § regeringsformen omförmäler infordras genom utdrag af protokollet.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan tacktes Hans Maj:t Konungen i nåder lämna bifall.

Ur protokollet:

Israel Myrberg.

Bilaga.

»Betänkande angående ordnandet af flottningen i gränsälvarna Torneå och Muonio.

Allmän utredning.

Gränsälven benämnes Kängämä älf i sitt öfre lopp från sjön Kilpisjärvi ned till omkring 12 km. ofvan Karesuando kyrka, där från finsk sida bifloden Lättasjoki och från svensk biflödet Ainaliälf upptagas, därifrån Muonio älf ned till Lappea, hvarest från svensk sida Torne älf infaller i gränsälven, samt därifrån till hafvet Torne älf. *Historik och beskrifning.*

Sedan lång tid tillbaka hafva gränsälvarna användts såsom flottleder för sågtimmer och tjära samt i nedre loppet äfven för sågadt virke från invid eller i närheten däraf belägna, numera utan nämnvärd betydelse varande, såginrättningar, af hvilka de största voro Svansteins såg på svenska sidan och Kristinebergs såg vid Tenkeliö älf på finska sidan. Särskilda bestämmelser rörande flottningens bedrifvande i gränsälvarna hafva icke varit gällande, förutom hvad därom föreskrifves i kungörelser, utfärdade dels af Konungens Befallningshafvande i Norrbottens län den 12 april 1864, dels af Guvernören öfver Uleåborgs län den 22 april samma år, i hvilka, med hänsyn till 5 art. i 1810 års gränsregleringstraktat rörande skydd för fisket, vid visst vite förbjöds därförut använda transportsätt att låta skogseffekter utan att vara sammanbundna i flottar löst framflyta med strömmen. Visserligen har, hvad Sverige beträffar, den 30 december 1893, utfärdats »lag angående flottning af skogsalster i gränsfloderna mellan Konungariket Sverige och Storfurstendömet Finland», hvilken lag skulle träda i kraft från den dag Konungen komme att bestämma, men har på förekommen anledning sådan dag icke bestämts. Äfven i denna lag var grundprincipen, att lös flottning af skogsalster icke annat än i vissa undantagsfall finge ske i gränsälvarna. Förslag till förenämnda lag uppgjordes år 1884 af en kommitté af svenska och finska män, tillsatt af gränsländernas respektive regeringar, hvilken kommitté hade att »efter anställande af undersökningar utarbета förslag ej mindre till nya för Finland och Sverige gällande bestämmelser rörande flottning af skogsalster i Torne och

den del af Muonio älf, som utgör gräns mellan Finland och Sverige, än äfven till öfverenskommelse angående verkställande i berörda vattendrag af rensningar och byggnader till flottningens underlättande».

Flottning i gränsälfvorna bedrifves numera i afsevärdt större utsträckning än under den tid förenämnda kommitterade efter undersökning utarbetade sitt förslag till flottningsstadga och torde, under förutsättning af rationellt flottningssystem införande, hvarigenom de, i jämförelse med förhållandena i andra likartade vattendrag, särdeles höga flottningskostnaderna i de begge gränsälfvorna kunde nedbringas, virkestillförseln komma att framdeles än mera ökas.

Flottning af till husbehof ej afsedt sågtimmer eller därmed jämförligt virke har icke annat än i enstaka undantagsfall ägt rum i Muonioälf ofvan Jerisjokis inflöde, omkring en kilometer ofvanför Muonioniska kyrka på finska sidan, och torde, med hänsyn till den jämförelsevis ringa skogstillgången därofvan, äfven för framtiden flottning endast i mindre omfattning vara att därstädes emotse. Gränsälvens längd till hafvet från Jerisjokis inflöde uppgår till omkring 290 km.

I sitt lopp ned till föreningen med Torne älf vid Lappea bildar Muonio älf ett flertal större och mindre forsar, af hvilka Muonioforsarna äro de största; dessa äro för närvarande svårtrafikabla såväl med båt som med fasta virkesflottar, hvaremot lös flottning däri försiggår utan afsevärda svårigheter. Bland öfriga forsar ofvan sammanflödet med Torne älf märkas Kangoskoski, Arcankoski och Lappeaforsarna, samtliga ej nämnvärdt hinderliga för vare sig lösflottning eller flottning i fasta flottar. Ifrågavarande del af Muonio älf, omkring 120 km. lång, begränsas i regel af höga, till större del skogbevuxna stränder och framflyter med stor hastighet, erbjudande anmärkningsvärdt god trafikled för skogsalsters framförande. Endast en sträcka af betydighet med låga och odlade eller gräsbevuxna stränder, hvilka kunna utsättas för skador af löst flytande virke, finnes i denna del af vattendraget, nämligen å finska sidan vid Kolari.

Ej heller öfre delen af Torne älf ned till finska Pello, omkring 50 km., erbjuder från flottningssynpunkt afsevärda svårigheter, då värdefullare, låga ängs- eller odlingsmarker i regel icke finnes och då strömdraget är godt. Härifrån ner emot Mariosuando, omkring 40 km., är älfven delvis god som flottled, delvis bredare med lugnt, föga strömrikt vatten samt begränsad af lägre, gräsbärande stränder.

Älfvens nedre del från förenämnda Mariosuando till hafvet, omkring 80 km., går till öfvervägande del mellan låga, bördiga stränder, hvilka vid högfloed delvis sättas under vatten. Älfåran är betydligt bred, ända till 2 å 3 km., och omsluter flerstädes ett stort antal större och mindre, rikt

gräsbärande och värdefulla holmar. De stora, sjöliknande »selen» eller lugnvattnen äro afbrutna af kraftiga, för båtfart och i viss grad äfven för flottning hinderliga forsar, bland hvilka, förutom förut nämnda Lappea-forsarna vid de begge hufvudälfvornas sammanflöde, märkas Valkeakoski, Kattilakoski, Matkakoski samt Jylhäkoski vid Kukkola; de tre sistnämnda äro för flottningen, synnerligast i fasta flottar, afsevärdt hinderliga.

Af ålder hafva gränsälfvorna sommartid användts såsom befolkningens så godt som enda kommunikationsled, i det att samfärdseln skett bätledes, uppför älfven medelst båtarnas stakning längs efter stränderna, nerför älfven medelst rodd, då båten i regel styrts midt i strömfåran. I den mån odlingen gått fram och vägar byggts efter stränderna, har älfvornas stora betydelse såsom trafikled alltmer aftagit, oaktadt de dock ännu äro på vissa sträckor, synnerligast i deras öfre lopp, såsom kommunikationsleder af särdeles vikt. På finska sidan finnes numera landsväg upp efter hela älfven till Palojoensuu, omkring 50 km. ofvan Muonioniska kyrka, och på svenska sidan till Areanvara. Vägar följa dock icke alltid i närheten af älfven, utan gå sträckvis afsevärdt långt därifrån såsom på finska sidan mellan Pello och Kolari samt delvis mellan Äkäsjoki och Muonioniska, äfvensom på svenska sidan mellan Kengis och Areanvara. På dessa delar är älfven fortfarande de efter stränderna boendes enda samfärdsväg. Af betydelse är sålunda, att, synnerligast dels å dessa senast angifna sträckor, dels å älfven ofvan de orter, där landsvägarna sluta, samfärdseln bätledes ej genom flottningsåtgöranden förhindras.

Angående fisket, som i afsevärd omfattning bedrifves i gränsälfvorna, synnerligast i Torneälfvens nedre del, hänvisas till särskild härefter intagen utredning, afgifven af Svenska representanten för fisket, kommissionsledamoten Fil. Doktor Trybom.

Det flottgods, som nedlägges i vattendraget, framköres endast till mindre del direkt till hufvudälfven, då större delen tillföres flottleden genom tillsläppning från biflödena, af hvilka ett flertal, delvis af afsevärd längd och betydligt timmerförande, äro flottbargjorda.

De mest betydande biflottlederna äro från svensk sida Merasjoki, Parkajoki, Ylinen och Alainen—Kihlangijoki, Kaunisjoki, Torne älf, Tupojoki, Pentäsjoki, Kuitasjoki eller Svansteins flottled, Juovojoki och Puostijoki samt från finsk sida Utkujoki, Jerisjoki, Särki- eller Kangosjoki, Pakajoki, Äkäsjoki, Niesajoki, Yllisjoki, Naamijoki och Tenkeliöälf.

Såsom förut nämnts framföres flottgodset i s. k. fasta flottar uti hela gränsälfven utom i Muonioforsarna, i hvilka flottning af fasta flottar icke utan särskild svårighet kan äga rum, i följd hvaraf virket här med vederbörligt tillstånd släppes fritt och hopsamlas i särskilda insamlingsbommar *Flottningens bedrifvande.*

nedom forsen, där det sammanbindes till flottar. Det virke, som afverkas till biflödena, flottas i dessa löst till mynningarna, där det mottages i anordnade timmermagasin och flottlägges för vidare transport på gränsälven.

Vid flottläggningen förfares på följande sätt:

Omkring 100—125 stockar sammanbindas med vidjor och tvärslag af smalare, oftast björkstammar, »kaski» och »ronka», till en s. k. »lasku», hvarefter fyra sådana på liknande sätt hopfogas till en större 15 à 20 meter bred och 70 à 75 meter lång flotte, »lauta» eller »telki». »Lautan» framflyter med strömmen och styres med på, särskildt därtill tillredda, stubbar fastsatta långa åror, groft tillyxade af smärre träd. Ofvan större forsar, såsom Vuendo och Matkakoski samt Jylhäkoski, söndertages flotten och hvarje »lasku» nedföres för sig genom forsen, hvarvid särskildt, med ifrågavarande fors förtroget hjälpmanskap anlitas. Under det att den vanliga besättningen på en »lauta» utgöres af fyra man, användes sålunda vid hvarje »laskus» nedförande genom de större forsarna 6 à 8 man, af hvilka hjälpmanskapet, efter det flotten nedkommit genom forsen, återvänder till dess början för nedförande af nästa »lasku». Sedan samtliga »lasku» passerat forsen, sammanfästas de åter till en större flotte och färden fortsättes till nästa fors. Ofvanför dessa större forsar, utför hvilka flottarna endast i skilda delar kunna nedföras, ligger tidtals anseelig mängd flottar under väntan på hjälp för deras nedförande. Härstädes, äfvenså nedanför forsarna, där de skilda flottdelarna åter sammanföras till större flottar, åstadkommes genom tramp, ofta under större delen af sommaren, afsevärd skadegörelse på de gräsbevuxna stränderna.

Till hvarje större flottas, »lauta», hopbindande beräknas åtgå omkring.

250 »ronka» eller »kaski» med ett anskaffningspris af 7 öre pr st.	17: —	kr.
4,000 vidjor	» » » » 1 » » »	40: — »
16 åror	» » » » 1 kr. » »	16: — »
16 årställningar af rötter	» » » » 0: 50 » »	8: -- »
Arbetskostnaden för hopbindning m. m. beräknas till omkring	. 50: —	» ,

kostnaden för timrets anbringande i en »lauta» uppgår sålunda till omkring 131 kronor (181: 96 fm.), motsvarande, då »lautan» innehåller omkring 450 stockar, en kostnad per stock af omkring 30 öre (42 penni). Förutom ersättning till de fyra flottkarlarna för flottens förande till hafvet, tillkommer dessutom extra kostnad, dels för aflöning af erforderligt hjälpmanskap i de större forsarna, dels för anskaffande af ytterligare »ronka» och vidjor till nödiga reparationer och till de skilda »lasku's» hopfogande,

sedan de nedkommit genom förr omnämnda större forsar. Flottningsmetoden blir särdeles dyrbar ej blott i anledning af sammanbindningskostnaderna utan äfven på grund däraf att nedtransporterandet till kusten oftast drar afsevärd tid, då på de stora lugnvattnen i älfvens nedre delar äfven den obetydligaste motvind fördröjer flottarnas fortkomst dagar och veckor; årorna användas nämligen icke för flottarnas framdrifvande, endast för deras styrande.

Då en lång stock är lättare att sammanbinda i flotten än motsvarande längd fördelad i två stockar, hugges virket i allmänhet i en längd, så långt trädets timmerdugliga stam medgifver. I följd häraf inverkar flottningsmetoden menligt på virkets framkomlighet i biflödena, enär de långa timmerlängderna fördröja och fördyra flottningen däri samt öka kostnaderna för vattendragens reglering, då under nu rådande förhållanden däri erfordras starkare och vidlyftigare byggnader, större spardammar m. m. i jämförelse med hvad skulle krävas, om timret apterades i lämpligare sågstockslängder. Flottningsarbetet i biflödena fördröjes äfvenledes betydligt, på grund af att virket ej direkt, såsom i andra flotleder är brukligt, kan utsläppas i hufvudälven, utan utsläppningen måste ske successivt, allt eftersom flottbindningen medhinnes vid utloppet. Under det att sålunda flottningen i en del biflöden för närvarande kräver en tid af omkring ett par månader, skulle samma flottgodsmängd vid lösflottningsförfarande kunna utflottas på lika många veckor.

Flottgodsets framförande i fasta flottar på nu brukligt sätt förorsakar afsevärdt ödslande af ung skog, i det att till vidjor, tvärslanor och åror årligen åtgå stora mängder buskar och ungträd. Årliga åtgången vid framflottning af 350,000 timmer kan beräkna utgöra

omkring 3,200,000 vidjor af björk och granbuskar,

» 170,000 6 à 8 meter långa slanor af björk- (och barrskogs-)ungträd,

» 13,000 årämnen, af friska tall- och gran-ungträd.

Flottningsomkostnaderna per stock från nedan angifna ställen till hafvet hafva i medeltal under senare år enligt uppgift uppgått till från Kätkesuando c:a 25 km. ofvan Muonieforsarna . . 1,40 kr. — 1,94 fm.

» Muonionalusta	1,25	» — 1,74	»
» trakten af Kihlangi	1,10	» — 1,53	»
» Lappea (Torne och Muonio älfvars sammanflöde) .	0,90	» — 1,25	»
» Matarengi (Tenkeliö älfvs mynning)	0,67	» — 0,93	»

Tillverkningen af tjära har i orten på senare tider afsevärdt minskats, hvadan flottning häraf numera endast sker i mindre omfattning. Tjär-

tunnorna flottas i fasta flottar ofta med ända till 400 à 600 tunnor i hvarje.

Timmerflottningen pågår i gränsälvarna hela sommaren från islossningen till sent på hösten, hvarvid den dock utföres billigast och med minsta svårighet under högvattentiden. Flottningsmanskapat utgöres dels af ortens befolkning dels och hufvudsakligast af lösa arbetare från begge länderna.

Enligt uppgift har i gränsälvarna framförts följande antal stockar

under år 1904	325,540
» » 1905	274,094
» » 1906	324,083
» » 1907	393,280
» » 1908	305,955,

utgörande i medeltal årligen 324,590 timmer af i allmänhet större längder. Sedan under senare år flera biflöden flottbargjorts, lär framdeles kunna emotses ökad tillsläppning, hvilken än mer torde komma att afsevärdt ökas, under förutsättning att flottningskostnaderna genom rationellt ordnande af flottled och flottning minskas. Med hänsyn till för närvarande utgående höga flottningskostnader kunna endast i undantagsfall träd, som ej lämna större utbyte än ett timmer af 20 engelska fots längd och 7 engelska tums toppdiameter, ekonomiskt tillgodogöras ens så långt ner i vattendraget som från skogstrakter i närheten af gränsälven vid Lappea.

*Flottnings-
område och
virkestill-
gång.*

Gränsälvarnas totala vattenområde omfattar enligt tillgängliga uppgifter omkring 30,320 kvadratkilometer, hvaraf öster om riksgränsen 13,870 och väster därom 16,450 kv.-km.; i dessa siffror ingå dock icke Torne flodområde tillhörande marker inom Sverige ofvan Junosuando, där älven delar sig och genom Tärendö älf afbördar en stor del af sitt vatten till Kalix älf. Med frånräknande af de skogsfattiga områdena inom Enontekis socknar i bägge länderna samt Juckasjärvi socken i Sverige beräknas nedre landet upptaga inom Finland 852,000 och inom Sverige 757,000 har, af hvilka områden respektive 430,000 och 333,000 har torde utgöras af produktiv skogsmark. Statsskogarnas areal skogsproduktiv mark angifves i Finland till 330,200 har och i Sverige till 137,100 har.

Kommissionen har sökt införskaffa kunskap om den årliga afkastning, skogarna kunna anses lämna. Uppgift om skogarnas virkesinnehåll och deras produktionsförmåga har dock i dessa nordliga bygder endast närmelsevis kunnat lämnas, synnerligast rörande enskildes skogar.

Från vederbörande skogsstatstjänstemän har inhämtats nedanstående approximativa uppgifter afseende den årliga skogsafkastning, som åtmin-

stone under närmaste 20 år lärer vara att såsom flottgoods emotse i gränsälfvorna, under förutsättning att flottningsomkostnaderna genom rationellt utnyttjande af flottleden nedbringas så, att äfven mindre virkessortimenter ekonomiskt kunna tillvaratagas. Rörande svenska skogarna, hvilka till öfvervägande del innehafvas af enskilda och i anledning därpå äro afsevärdt mindre timmerförande än de finska, har lämnats uppgift ej blott å beräknad sågtimmermängd utan äfven å den virkesmassa, som anses kunna tillgodogöras såsom pappersmasseved eller dylikt, dels af toppändar dels af mindre träd, hvilka från god skogsskötsels synpunkt böra komma till afverkning. Utredning rörande detta senare slag af virke har icke erhållits från finsk sida, i anledning hvaraf angifna virkeskvantiteter från finska skogarna endast afse sågtimmer. För virkets sammanförande har det reducerats till enheter om 10 engelska kubikfot i hvarje. Med hänsyn dels till vattenhastigheten och andra på flottningen inverkan förhållanden, dels till förekomsten af fiskeverk och ängsmarker har kommissionen vid utredning rörande kostnaderna för flottledens anordnande och för flottningens bedrivande funnit lämpligt indela flottleden i tre områden och angifves i följande tabell den virkesmängd, som beräknas att såsom årligt medeltal under nämnda 20 år komma att tillföras hvar och ett af de tre flottledsområdena.

	Approximativt antal enheter.		
	Från Finland.	Från Sverige.	Summa enheter.
<i>Öjre området</i> , gränsälven ofvan Muonio och Torne älfvars sammanflöde vid Lappea . .	141,000	110,000	251,000
<i>Mellersta området</i> , från och med Svenska Torneälfs inflöde till lugnvattnet vid Mario-saari	136,000	100,000	236,000
<i>Nedre området</i> , från och med sagda lugnvatten till hafvet	203,000	38,000	241,000
Summa	480,000	248,000	728,000

Å med ortsbefolkningen å ömse sidor gränsälfvorna samt med andra intresserade för flottningens ordnande utlysta sammanträden, af kommissionen under sommaren 1909 anordnade på olika platser efter älfvorna, anhölls, att de närvarande ville uttala sig ej mindre rörande flottningen såsom den hittills bedrivits i gränsälfvorna, än äfven rörande de fördelar eller olägenheter för strand-, vatten-, fiskeverks- och skogsägare m. fl., som vore att förvänta af ett i så afseende ändradt flottningssätt, att virket skulle kunna få framflottas löst utan att sammanläggas i flottar.

*Uttalanden
från ortsbefolkningen.*

Å sammanträdena inhämtades i hufvudsak följande:

Såsom *skäl mot* förslag om tillåtelse till *lösflottning* anfördes:

Befolkningen befarade, att genom ändring i hittills brukliga flottningsmetod i så afseende, att de i gränsälvarna flottande skulle tillerkännas rätt att låta flottgodset löst framflyta, afsevärdt hinder skulle uppstå vid älvarnas befarande med båt såsom af ålder varit brukligt; synnerligast framhölls denna farhåga utaf befolkningen boende efter älvens öfre delar, där, i brist på landsvägar efter älstranderna, hufvudsakliga samfärdsvägen fortfarande utgöres af vattendraget, såsom å svenska sidan ofvan Lappea vid Torne och Muonio älvars sammanflöde samt å finska sidan å vissa sträckor ofvan Pello, såsom mellan denna by och upp emot Kolari och delvis mellan Äkäsjoki och Muonioniska. Man tänkte sig, att utlagda ledbommar efter stränderna skulle utgöra hinder såväl för vanliga färdstättet längs stränderna med roddbåtarnas stakande upp efter älven, som ock för båttrafiken tvärs öfver vattendraget. Älven Torne stadsbor hyste betänkligheter mot lösflottningen med hänsyn till den lifliga förbindelsen mellan staden och östra fastlandet, förmedlad dels med ångfärja dels med vanliga färjor och roddbåtar.

Vidare framhölls, att skadegörelse i stor utsträckning kunde vara att emotse såväl å låga ängsmarker som ock å de i älven utbyggda fiskeverken, hvilka man ej ville tro skulle kunna skyddas mot löst kringflytande stockar, och då det upplystes, att virket på de stora lugnvattnen i Torneälvens nedre del antagligen komme att framföras i ringbommar, befarades, att ringbommarna skulle kunna gå sönder i storm eller motvind och flottgodset skingras samt förorsaka skada såväl i ena som andra afseendet.

Under det att flottgodset vid framförande i fasta flottar icke barkades, ansågo en del strandägare, att det vid lösflottning vore nödvändigt afbarka virket, innan det insläpptes i vattendraget, då i annat fall barken i forsar och genom stockarnas stötande mot hvarandra skulle afslitas och följa med strömmen. Barkaffallet komme därvid att dels vid högvatten föras upp på låga gräsmarker och vid vattnets fallande till skada för gräsväxten bli kvarliggande därå, dels i lugnvattnen nedom forsarna sjunka till älvens botten såväl förorsakande uppgrundningar som ock blifva till men för fiskeynglets utveckling, samt dels, flytande med strömmen, fastna på utbyggda fiskeverk och således vid fiskets utfövande blifva till hinder och förorsaka kostnader.

Slutligen ville de, som önskade fasthålla vid nuvarande system, hafva uttryckt, att flottning i lösa block skulle bli dyrare än i fasta flottar, enär de ansågo, dels att timret gifvetvis skulle draga längre tid att för sig

själft framflyta, — då det här och hvar fastnade efter stränderna och där blefve kvarliggande kortare eller längre tid —, än om det i flottar styrdes midt efter älven, dels att bomledningar och andra behöfliga flottledsbyggnader skulle betinga särdeles höga kostnader, hvilka genom vissa afgifter för hvarje stock skulle amorteras.

För ändring i nuvarande sätt för flottningens bedrivande anfördes:

att befarad svårighet vid trafikens uppehållande i ledens öfre delar icke kunde tillmätas afgörande betydelse, då lösflottningen i de delar af vattendraget, hvarest största behovet af roddtrafik längs efter älven förefunnes, torde kunna vara afslutad redan 2 å 3 veckor efter islossningen;

att ersättning för skadegörelse och intrång lättare skulle kunna erhållas vid lösflottning, under förutsättning att flottningen utfördes genom en flottningsförening, hvilken, i likhet med hvad i allmänhet vore fallet i såväl svenska som finska flottleder, ansvarade för all genom flottningens förvållande förorsakad skada eller kostnad; sådan ersättning vore under nuvarande förhållande svår att utfä, då hvarje virkesägare flottade för sig och då det vore svårt leda i bevis, hvilkens flottgods åstadkommit viss skada, iföljd hvaraf de skilda virkesägarna gärna sökte undandraga sig förpliktelser i detta afseende;

att skogsägare inom gränselfvarnas vattenområde, såväl respektive statsmakter som enskilde hemmansägare, genom lösflottningsförfarande, hvilket antogs skulle kunna i afsevärd grad nedbringa flottningsomkostnaderna, komme att tillföras betydlig vinst i ökade skogsvärden, enär flottningskostnaderna alltid i sista hand betalades af skogsägarna, vare sig virket försåldes å rot eller framkördes till vattendraget och där försåldes;

att äfvenledes skogshushållningen komme att betydligt utvecklas, då genom minskade flottningsomkostnader dels virke af smärre eller kvalitativt sämre träd, hvilka med hänsyn till fordringarna för en god skogsskötsel borde afverkas, men på grund af nuvarande höga omkostnader vore värdelösa, skulle kunna ekonomiskt tillgodogöras, hvarigenom ej enbart skogsägarna, utan, förutom det allmänna, äfvenledes ortsbefolkningen i öfrigt tillfördes gagn på grund af ökade tillfällen till arbetsförtjänst. I detta sammanhang påpekades ock den stora skadegörelse å och det betydliga ödslandet med ungskog, som vore en följd af virkets sammanbindande i fasta flottar, därvid årligen flera hundra tusen småträd förbrukades såsom bindningsmateriel;

att, i motsats mot hvad från motståndarna till lösflottning framhållits, mindre arbetsmanskap ansåges komma att erfordras än under nuvarande

förhållanden, hvadan jordbrukets behof af arbetskrafter bättre skulle tillgodoses, hvarjämte det af flera personer framhölls, att, då för närvarande flottningssmannskapet på grund af motvind m. fl. orsaker, veckotals måste förblifva overksam, sådant förhållande vore för detsamma demoraliserande;

samt att barken icke torde i afsevärd mängd affalla från flottgodset under förutsättning, att virket icke kvarläge i flottleden längre än under första sommaren efter dess afverkning, hvarjämte, om barkaffall förorsakade skada å ångar eller hinder vid fiskets utöfvande, sådan skada och dylikt intrång borde kunna värderas och de, som åsänkats förlust, därför erhålla ersättning.

Allmänna motiver.

De mest vägande skälen emot bibehållande af nuvarande flottningssmetod i gränsälvarna äro af ekonomisk art. Dels äro omkostnaderna för flottningens bedrivande för närvarande så höga, att i stort sedt ej annat än jämförelsevis groft och mera värdefullt virke kan tillgodogöras från flodområdets skogar, dels pågår flottningen hela sommaren och hösten ända till älfvens isbildning, i följd hvaraf det flottade i allmänhet ej kommer sågverk eller andra industriverk tillhanda förrän, i jämförelse med virke från andra flottleder, så sent på året, att större ränteförluster uppstå, dels slutligen kunna strand- och andra rättsägare efter vattendraget endast med stor svårighet utbekomma dem skäligen tillkommande ersättningar för genom flottningens förvällande åsankad skada. Kommissionen anser, att därest genom ändrad metod för flottningens bedrivande dessa olägenheter afsevärdt kunde minskas, utan att därvid åsidosattes strand- och andra rättsägarers efter vattendraget rättmätiga och skäligen anspråk på skydd mot skada å egendom och lofligt näringsfång eller mot afsevärdt hinder i samfärdseln, vore sådan ändring såväl för dessa nordliga bygders invånare som för de bägge angränsande statsmakterna, med hänsyn till inom flodområdet liggande statsskogar, af stor betydelse.

Kommitterade hafva under företagna resor längs vattendraget kommit till insikt om, att gränsälvarna med hänsyn till djup och lämplig strömstyrka äro särdeles väl ägnade att regleras för virkesflottning i lösa block, äfvenså att afsevärda hinder för sådan anordning icke förefinnas. Innan kommittén öfvergår till utredning rörande approximativ kostnad för flottledens anordnande och beräkning af samtliga flottningskostnader under förutsättning af lösflottnings bedrivande, vill kommittén dels upptaga till

bemötande de mera betydelsefulla invändningarna mot nu föreslagna flottningensmetod, dels påvisa fördelarna af ifrågasatta ändring.

Strandägarna invände emot ifrågasatt lösflottning, att det fritt framflytande virket skulle åstadkomma väsentlig skadegörelse på efter stränderna varande låga ängsmarker, såväl i älvens nedre lopp som ock å vissa sträckor i dess öfre delar. Häremot torde erinras att, såsom kommitterade tänkt sig ledens och flottningens anordnande — angifvet i särskildt förslag här framdeles — dels de låga gräsbevuxna strandmarkerna, där de icke äro af alltför stor utsträckning, skulle komma att skyddas medelst anbringande af såväl fasta som tillfälliga ledbommar, dels att, där ängsmarkerna äro vidsträcktare och där kostnaderna för skyddsbommar följaktligen torde blifva alltför afsevärda, såsom å det stora lugnvattnet från Mariosaari till Vuendokoski, å Karungiträsket m. fl. ställen, virket vore afsedt att framföras inom ringbommar. Det torde emellertid icke kunna undvikas att äfven med föreslagna skydds- och flottningsanordningar skador, om ock i mindre omfattning, komme att här och hvar åstadkommas på gräsbevuxna stränder. Rörande vattendragets öfre delar torde de dock icke kunna blifva nämnvärda, i anseende till att flottningen häri i vanliga fall bör kunna vara afslutad redan i midten af juni månad och med all säkerhet före midsommar, således innan gräsväxten för året i betydligare mån kommit i gång, under det att för närvarande äfven i dessa öfre områden flottning pågår i det närmaste hela sommaren. I flottledens nedre distrikt torde flottningen komma att pågå äfven sedan gräset utväxt, men dock icke så länge som för närvarande, hvarjämte med förslaget därom, att flottningen skulle bedrifvas af en för all skadegörelse ansvarig flottningsförening, garanti lämnades för att eventuellt åstadkomna skador ersattes. Flottningens öfvertagande af en flottningsförening skulle erbjuda strand- och andra rättsägare afsevärda fördelar framför hittills använda förfaringssätt. De svårigheter, som efter orsbefolkningens uppgifter förefunnits för utfående af skälig ersättning för liden skada, hafva utan tvifvel varit beroende därå, att hvarje virkesägare lätit framflotta sitt virke skildt från annat. Det har under sådana förhållanden visat sig svårt afgöra och styrka, hvilkens virke åstadkommit skadegörelse på viss mark och, då särskilda bestämmelser i detta afseende icke förefunnits, hafva vederbörande virkesägare oftast sökt undandraga sig utgifvandet af skäligt skadestånd. Då enligt nu föreliggande förslag all flottning skulle ske genom flottningsförenings försorg blefve denna ensam ansvarig för den skadegörelse, som genom flottningen förorsakades å såväl stränder som fiskeverk eller dylikt.

*Strand-
skador.*

*Flottnings-
omkostna-
dernas sänk-
ning med
hänsyn till
skogshus-
hållningen.*

Flottningskostnadernas sänkning till de belopp, som genom utredningen synas vara möjliga, torde för skogsägarna ej blott efter gränsälften utan inom hela flodområdet blifva af utomordentlig betydelse. Då nuvarande kostnader ensamt i hufvudvattendraget stiga till de höga belopp för hvarje flottgods, hvarom förr redogjorts, och då hufvudmassan af tillfördt virke icke blott flottbehandlas i gränsälftarna utan äfven i bivattnen, till hvilka virket efter afverkning framföres å kortare eller längre vägar, kan från en större del af skogarna endast tillvaratagas groft och värdefullt virke. Skogsägarna sälja virket i nu ifrågavarande bygder till sågverksägare eller trävaruhandlare antingen afverkad och framkördt till närmaste flottled eller å rot stående, då köparna själfva få ombestyras och bekosta afverkningen. Vare sig ena eller andra försäljningssättet användes, beräknas priset efter afdrag af samtliga påräknade omkostnader för virkets framflottning till hafvet och respektive sågverk. Flottningskostnaden, som visserligen direkt utbetalas af köparen, bestrides dock i hufvudsak indirekt af skogsägaren genom minskadt försäljningspris. Inom flodområdet besitta trävarubolag, — i motsats till inom andra nordliga flodområden — endast ett fåtal fastigheter, iföljd hvaraf den förlust, som på grund af de onaturligt höga flottningsomkostnaderna åsamkas skogsägarna, i första hand drabbar de bägge statsmakterna, såsom innehafvande de största och ojämförligt värdefullaste skogarna, och i andra hand enskilda hemmansägare.

Allt mer har man kommit till insikt om, att god skogsskötsel och skogshushållning icke kan äga rum, där förhållandena icke möjliggöra tillvaratagande af mindre och klenare virke. Detta försiggår bäst, där ortsbefolkningens husbehof är af den omfattning, att det kan tillgodogöra sig sådant mindre virke. Där så icke kan ske, söker man, där transportförhållandena så tillåta, afsättning för det mindre virket ej blott genom dess utnyttjande till smärre sågtimmer utan äfven såsom virke till pappersmassefabrikation, till mindre sparrar och propstimmer, till kolved m. m. Ett uttag från skogarna af endast gröfre virke genom s. k. timmergallring förorsakar vanvård och förhindrar skogens förnygring och återväxt, hvarjämte därigenom afsevärda virkesmängder förfaras såväl i anscende till att ända till 25 å 30 % utaf afverkade trädskottens virkesmassa måste kvarlämnas, som ock med hänsyn till att betydliga mängder mindre träd, hvilkas utveckling hämmats eller hvilka af ena eller andra orsaken skadats, torka och dö utan att kunna tillgodogöras. Då i nu ifrågavarande glest befolkade skogstrakter endast en mycket obetydlig del utaf affalls- eller gallringsvirket åtgår för husbehofsändamål, har man för upphjälpande af skogshushållningen att söka vinna afsättning för klen virke till träförbrukande

industrier och erfordras härför att kostnaden för verkets transport och särskildt flottningen nedbringas.

Det har af befolkningen efter gränsälfvorna, synnerligast i de öfre delarna, uttryckts farhågor för att genom tillåtelse till lösflottning hinder skulle uppstå i den roddsamfärdsel, som af ålder varit bruklig efter vattendragen. I allmänna beskrifningen har omnämnts, att så godt som all samfärdsel förr skedde båtledes efter älven, äfvensom att båttrafiken numera äger mindre betydelse, då landsvägar i rätt stor utsträckning äro byggda å ömse sidor älfvorna. Det har äfven meddelats, att vägarna dock icke alltid gå i närheten af vattendraget samt att på svenska sidan ej väg finnes längre än till Areanvara. Å dessa utan väg efter vattendraget varande sträckor är befolkningen sommartid hufvudsakligast hänvisad till älven såsom trafikled. Det hinder, som i trafikhänseende uppställts mot en ändring af flottningsmetoden, kan dock icke anses vara af afgörande betydelse vid erinran därom dels att, såsom förr framhållits, flottningen i de flesta fall torde vara avslutad i de delar, hvarom nu hufvudsakligast är fråga, redan före midsommar, dels att föreskrift anses böra lämnas därom, att vid skydds- och ledbomnars utläggande de flottande skola vara skyldiga tillse, såväl att tillräckligt bredt vatten förefinnes mellan land och ledbom, att båt fart däremellan kan ske, som ock att i bomledningarna anbringas nödiga roddöppningar till förekommande af hinder för samfärdseln tvärs öfver vattendraget. Nämnvärda klagomål i nu ifrågavarande afseende hafva icke försports från befolkningen efter andra vattendrag inom Sverige och Finland, där väg- och trafikförhållandena varit ungefär likartade. De invändningar, som äfvenledes i trafikhänseende gjorts af Torne stadsbor, under påpekande att färjeförbindelsen med staden och östra fastlandet skulle under förutsättning af lösflottning lida afbräck, hafva i nu föreliggande förslag beaktats, i det att förslaget afser anordnande af samlingsmagasin och sorteringsplats i älven ofvan staden, i följd hvaraf verket kommer att i ringbommar, hoplagdt i korsflottar eller på annat ändamålsenligt sätt föras förbi densamma.

Under sammanträdena med ortsbefolkningen påyrkades, synnerligast i nedre orterna, att flottningen, under förutsättning af lösflottning, måtte blifva förbjuden under viss tid af högsommaren. Såsom skäl för detta yrkande anfördes dels att under sådant förhållande lågländta ångar icke skulle utsättas för skadegörelse under den tid gräset är i sin bästa växt, dels ock att genom ifrågasatt uppehåll arbetskraft under den bråda bärgningstiden skulle blifva tillgänglig för landtbrukets behof. Tiden ifråga föreslogs olika, än tänkte man sig att flottningen borde inställas redan den 25 juni, än någon af de 20 första dagarna i juli för att åter påbörjas den

Samfärdseln.

Flottningstiden.

1, 10 eller 15 september. Emot detta yrkande invändes, att flottningen af flera praktiska skäl ej kunde afbrytas samt att det vid lösflottning vore af största vikt så anordna flottningsarbetet, att flottgodset så hastigt som möjligt framkomme till kusten. Då islossning och isgång på våren skedde på afsevärdt olika tider under skilda år, vore det omöjligt att på förhand bestämma en i allmänhet lämplig tidpunkt för flottningens eventuella inställande, synnerligast som det vissa år kunde inträffa, att virket från en del biflöden först i senare delen af juni vore nedflottadt till hufvudälften, hvarvid om flottningens inställande omkring 1 juli vore påbjuden, sådant virke skulle blifva kvarliggande till höstflottningen och på grund af eventuell vattenbrist kanske till afsevärd del ej framkomme till kusten förrän året därpå. Det anmärktes ock af Sveriges representant för fisket, att flottningen ej borde få pågå under hösten, sedan laxen börjat leka eller sedan den uppsökt sina lekplatser, hvilka i af kommissionen befarna delar af Muonio och Torne älfvar voro mycket vidsträckta, såväl långt uppe i den förra som nere i den senare älften. Laxleken började i vissa biflöden redan i midten och i hufvudälftarna i senare delen af september. Flottning borde för den skull ej ske under senare hälften af denna månad och talade denna omständighet emot förslaget om flottningens inställande under högsommaren för att åter påbörjas i september.

Med hänsyn till hvad under sammanträdena anförts emot ifrågasatta afbrott i flottningen under högsommaren samt då med visshet torde kunna förutses, att flottningen, om den ostördt får pågå under för densamma naturlig tid, skall kunna så bedrifvas, att allt virke är framme vid Torne älf's utlopp före augusti månads utgång, hvaremot stora olägenheter lära vara att förvänta, om flottningsarbetet inställdes viss tid, har icke ansetts skäligt föreslå sådan ifrågasatt inskränkning i flottningstiden, så mycket mindre som sådan till viss tid på försommaren och hösten begränsad flottningstid icke lär förekomma i något hufvudvattendrag i Sverige och då t. ex. i närmaste svenska likartade flottled som nu ifrågavarande, nämligen Kalix älf, flottningen i regel är afslutad den 15 augusti. Äfven det från jordbrukarhåll anförda skäl till ifrågasatt afbrott, nämligen att landtbruket under uppehållet hade större utsikter till erhållande af arbetskraft, kan icke anses vara af nämnvärd betydelse, synnerligast som flottningens behof af arbetskraft snarare torde blifva mindre vid lösflottning än under nuvarande förhållande.

Virkets afbarkning.

Beträffande det flottade virkets barkning voro Ortsbefolkningens meningar mindre delade än i afseende på ett flertal andra frågor; visserligen gjordes ett och annat yrkande på allmänt genomförd barkning, under det att å andra sidan flera röster höjde sig emot all barkning, men all-

männast hemställdes om föreskrift, att allt virke, som i gränsälvarna flottades under första sommaren efter dess afverkning, ej skulle behöfva barkas, under det att däremot barkning borde vara påbjuden för sådant virke, som icke kunde framflottas redan första sommaren. Detta senare virke fälde nämligen under andra sommaren lätt barken, som i så fall dels skadade strandängarna, dels här och hvar afsattes på älfbottnen, hvarvid skada å fiskens lekplatser kunde förutsättas. Å sammanträdet i Torneå stad påyrkades, att allt flottgods borde barkas, särskildt af den orsak, att man på grund af barkaffallet kunde befara uppgrundning i farleden, synnerligast i den jämförelsevis grunda och steniga s. k. Korvan nedom Haparanda stad. Skäl till sådan farhåga synes dock icke förefinnas bland annat i betraktande af att enligt nu föreliggande förslag flottgodset skall såsom förr nämnts förbi Torneå stad och därnedom till hafvet framföras i ringbommar, hoplagdt i korsflottar eller på annat ändamålsenligt sätt, hvadan större barkaflagring än för närvarande ej torde vara att i nu ifrågavarande sträcka emotse.

Timmer, som framflottas obarkadt, torde alltid i någon mån genom nötning mot stenar och mot annat timmer komma att släppa barken, hvilken naturligen kan vara till men, såväl i anseende till att den vid högvatten flyter upp på ängar och där vid vattenståndets sänkning aflagrar sig samt förorsakar någon skada på gräsväxten, som ock i så afseende att den fastnar mot i älven utbyggda fiskeverk äfvenså sannolikt förorsakar skada å fiskens lekplatser. Barkfällningen synes dock i allmänhet vara förhållandevis obetydlig vid endast ettårig flottning, d. v. s. där virket redan under första sommaren efter dess afverkning framkommer till kusten. Föreskrift, att allt virke, som i gränsälvarna framflottas, skall före dess insläppande i flottleden vara afbarkadt, skulle vålla skogsägarna afsevärda utgifter, hvilka icke stode i rimlig proportion till den obetydliga skada barkaffall från virke, som framflottas under första året, kan tänkas förorsaka. Sker genom barkaffall skador å äng eller hinder i utöfvande af fisket, torde sådant kunna uppskattas och bör det åligga de flottande att härför liksom för annan genom flottningens bedrivande åstadkommen skada eller förorsakadt intrång lämna skälig ersättning. I hvad mån barkaffall genom dess aflagring å älfbottnen inverkar menligt på fiskens bestånd torde vara svårare att afgöra, men då kommitterade i öfverensstämmelse med de yrkanden, som starkast gjorde sig gällande bland ortsbefolkningen, föreslagit barkningstvång rörande virke, hvars framflottning icke hinner fullbordas under första sommaren efter dess afverkning, torde väsentligt men i nu ifrågavarande afseende icke vara att emotse. Nu föreslagna bestämmelse rörande barkningen öfverensstämmer med de före-

skrifter, som under senare år med hänsyn till de afsevärda barkningskostnaderna tills vidare gifvits för en del nordfinska flottleder. I svenska flottleder har granvirket alltsedan 1885 i regel flottats obarkadt, hvaremot furuvirke barkats. Efter företagna utredningar har dock barkningstvånget rörande sistnämndt slag af virke under senare år lossats, dels på grund af de med afbarkningen förenade stora kostnaderna och dels, då man ansett sig hafva funnit, att vid ofullständig afbarkning den i stocken kvar sittande barken, som i regel utgöres af den för fisket mest skadliga inre barken, vid flottning mycket lättare affaller än om ingen barkning ägt rum. Att så barka virket, att äfven den inre barken fullständigt afskalades, skulle, i förhållande till gagnet, för de flottande förorsaka alltför afsevärda kostnader.

Förslag till flottledens ordnande och flottningens bedrifvande.

Såsom i det föregående vid utredning angående flodområdets virkestillgång omnämnts, hafva gränsvattendragen med hänsyn till vattenhastigheten och till förekomsten af fiskeverk och ängsmarker fördelats i tre olika områden, af hvilka *det öfre* omfattar *Muonioälven* till dennes förening med *Torneälven* vid *Lappeaforsen*, *det mellersta Torneälven* från och med de båda hufvudälvarnas förening vid *Lappeaforsen* till lugnvattnet vid *Mariosaari* (*Torrakankorva* å svenska sidan) och *det nedre Torneälven* från och med sagda lugnvatten vid *Mariosaari* till hafvet.

Då *Muonioälven* från flottningsteknisk synpunkt är ett synnerligen lämpligt vattendrag och då dess stränder i allmänhet äro sterila och branta samt fasta fiskebyggnader förekomma i ytterst ringa mängd, skiljer sig det öfre området ganska väsentligt från de båda följande. I dessa krävas nämligen skyddsanordningar i stor utsträckning till förekommande af skadegörelse å vidsträckta och lågländta ängsmarker samt å fasta fiskeverk, hvarjämte vida lugnvatten, synnerligast i nedre området, betinga särskilda flottningsmetoder.

För vattendragens flottbargörande och för strändernas och fiskenas skyddande har kommittén tänkt sig de olika områdena reglerade på ungefär följande sätt.

Öfre området.

Muonioälven.

Af detta område har endast delen söder om *Jerisjokis* å finska sidan invid *Muonioniska* inflöde varit föremål för kommitténs undersökning och

bedömande, enär det ansetts, att flottning norr därom skulle blifva af ringa omfattning och endast under vissa år ifrågakomma samt dessutom att de bestämmelser, som komme att föreskrivas för sträckan söder om Muonioniska, äfven kunde gälla för den norr därom belägna delen af vattendraget.

Vid Muonioniska och Muonionalusta böra för flottgodsets ledande och till skydd för sådana odlade och gräsbevuxna stränder och holmar, som kunna genom flottningen lida nämnvärd skada, led- och skyddsbommar utläggas, hvilka böra vara dels fasta, dels tillfälliga d. v. s. hopslås af årets flottgoods, men hvilka i båda fallen böra förses med fästen och stöd af mera permanent natur.

Från Muonionalusta till älfvens förgrening vid Kolari, å hvilken sträcka vattendraget är mycket stridt och omgifvet af i allmänhet branta och steniga stränder samt för flottning synnerligen lämpligt, torde för flottledens ordnande endast erfordras en och annan ledarm eller kista för vattnets sammanträngande och timrets styrning, äfvenså här och hvar någon led- eller styrbom för timrets säkrare gång och till skydd för odlade eller gräsbevuxna stränder samt eventuellt någon obetydlig sprängning i forsarna.

Vid Kolari tänkes flottleden förlagd i den högra (västra) grenen, dels emedan denna gren är kortare än den vänstra och dels emedan allmänna landsvägen från Kolari norrut på två skilda ställen med anordnade färjeleder går öfver den senare grenen.

Från förgreningen vid Kolari till Törmäsniva är vattendraget i allmänhet ganska spakt, men blir därifrån och söderut stridare allt intill Lappeaforsen, hvarest Muonioälfven förenar sig med svenska Torneälfven. Å denna sträcka erfordras endast en del bomledningar, dels permanenta och dels tillfälliga, för flottgodsets ledning och till skydd för ängsstränder samt möjligen någon stenrensning.

Kostnaden för Muonioälfvens reglering enligt ofvan angifna grunder anses ej böra öfverskrida i rundt tal 20,000 kronor eller 28,000 finska mark.

Mellersta området.

Torneälfven från och med de båda hufvudälfvarnas förening vid Lappeaforsen till lugnvattnet vid Mariosaari.

Å sträckan mellan Lappeaforsen och Pello är älfven än mycket strid och försig med jämförelsevis branta, steniga stränder och än ganska spak och bred med inskjutande vikar, här och hvar kantad af smärre ängs-

marker, hvarför bomledningar, såväl fasta som tillfälliga, böra utläggas på åtskilliga ställen dels för timrets styrning i forsarna, dels för flottningens underlättande och strändernas samt några mindre fiskeverks skyddande i synnerhet mellan Saittaniemi och Teikosuando. Därjämte vore äfven någon stensprängning och en och annan ledarm i forsarna fördelaktig till förhindrande af brötbildningar.

Vid Pello, hvarest vattendraget är relativt bredt med ringa vattenhastighet och hvarest såväl stränder som holmar till stor del utgöras af låga, bördiga ängar, som böra skyddas för skadegörelse af flottgodset, anser kommittén fördelaktigast, att timret med tillhjälp af ång- eller motorbåt framföres i ringbommar från ett ofvanför byn Pello anordnad samlingsmagasin till den vid byn Nestenkangas liggande forsen, Porroskoski.

Härnedanför vidtager en rad strida forsar, afbrutna af korta sel med svagare ström ända till det stora lugnvattnet Käntäsuando ofvanför Svanstein å svenska och Turtola å finska sidan, hvilket sedermera under olika namn fortsätter i nära 2 mil till forsen Kattilakoski nedanför Juoksengi. Å öfre sträckan bör på vissa ställen utläggas starka bomledningar för timrets utstyrning förbi stengrund, klippor och smärre fiskebyggnader i forsarna och äfven verkställas några mindre betydande sprängningar och stenrensningar. I det nedanför forsarna belägna stora lugnvattnet med sina djupt inskjutande vikar och sina odlade eller gräsbevuxna stränder och holmar böra bomledningar, hufvudsakligen tillfälliga, utläggas å betydande sträckor till skydd för såväl dessa marker som ock för de å nedre delen befintliga, i vattendraget långt utskjutande fiskebyggnaderna.

I de steniga och krokiga forsarna nedom Käntäsuando, af hvilka Kattilakoski är den största, erfordras likaledes för timrets ledande och till skydd för de därstädes befintliga talrika större och mindre fiskebyggnaderna här och hvar kraftiga bommar och styrkistor.

Nedanför dessa forsar utbreder sig ett vidsträckt lugnvatten, Mariosaarisuando, hvilket med olika benämningar fortsätter i nära 4 mil söderut förbi Öfver-Torneå, Alkkula och Hietaniemi kyrkoplatsen till forsen Vuendokoski, hvaröfver flottgodset enligt kommitténs åsikt bör framföras i ringbommar. För detta ändamål bör samlingsbom anordnas vid lugnvattnets öfre del i närheten af den stora holmen Mariosaari.

Kostnaden för flottledens ordnande å det mellersta området anses ej böra öfverstiga 58,000 kronor eller 81,200 finska mark, i hvilken summa är inräknadt ett belopp af omkring 10,000 kronor eller 14,000 mark för bogserbåt med tillhörande materiel.

Nedre området.

Torneälven från och med lugnvattnet vid Mariosaari till hafvet.

Öfver det stora lugnvattnet från Mariosaari till Vuendokoski torde, som ofvan nämnts, vara lämpligast att flottgodset framföres i ringbommar. För detta ändamål bör anskaffas nödigt antal ändamålsenliga ång- eller motorbåtar för ringflottarnas bogsering samt vidtagas erforderliga åtgärder till skyddande af de i lugnvattnet befintliga laxfiskena.

I de efter hvarandra följande vilda och krokiga samt delvis steniga och klippuppfyllda forsarna Vuendokoski och Matkakoski böra till förekommande af svåra brötbildningar och till skydd för fiskeanstalter dels utläggas kraftiga styrbommar och anordnas vissa ledaromar, dels verkställas nödiga sprängningar och rensningar.

Härnedanför utbreder sig ett större sel, Tuohesilahti, hvilket vidgas så småningom söderut och öfvergår i det stora och vida Karungiträsket, hvilket sträcker sig ned till forsen Jylhäkoski nedanför Kukkola. Äfven öfver detta långa lugnvatten, cirka 2 mil, anser kommittén, att flottgodset bör medelst ång- eller motorbåtar framföras i ringbommar, hvarför samlingsmagasin bör anordnas i lugnvattnets öfre del i närheten af ön Selkäsaari.

För timrets styrning genom Jylhäkoski och till skydd för de därstädes liggande långt utskjutande fiskebyggnaderna böra starka bomledningar utläggas å vissa ställen.

Mellan nämnda fors och Kiviranta stora laxfiske erfordras likaledes bomledningar å afsevärda sträckor — i synnerhet nedanför Revousaari å svenska och Oravaisensaari å finska sidan — till skydd för de vidsträckta, låga ängsmarkerna och de i vattendraget långt utskjutande kronolaxfiskena.

Nedanför Kivirantafisket har kommittén tänkt sig anordnandet af ett större samlingsmagasin med sorteringsverk och tappningsanordning, hvarifrån det sorterade virket, hopfördt på ändamålsenligt sätt, medelst lämpliga ång- eller motorbåtar på den blifvande flottningföreningens bekostnad och föranstaltande bogseras ut till hafsbandet, kvarest virkesägarna skola omhändertaga detsamma.

I händelse flottningen ordnas på i hufvudsak häröfvan i stora drag angifvet sätt och för öfrigt bedrifves rationellt, torde nämnvärdt hinder i båt- och färjetrafiken ej kunna genom flottningen uppstå.

Kostnaden för flottledens ordnande å nedre området i här angifna riktning anses ej komma att öfverstiga 214,000 kronor eller 299,600 finska

mark, i hvilken summa ingår ett belopp af omkring 75,000 kronor eller 105,000 mark, beräknadt för bogserbåtar och därtill hörande materiel.

Såsom förut framhållits, har kommittén tänkt sig här förut omnämnda bomledningar dels såsom fasta, d. v. s. sådana som af därtill särskildt ansäffadt virke hvarje år utläggas vid flottningens början och ilanddragas vid dess slut, dels såsom tillfälliga, d. v. s. sådana som i mån af behof hopslås af årets flottgods. Äfven för de senare böra i regel anordnas stöd och fästen af mera permanent natur. Bomledningarna böra utläggas så långt från land att, där så erfordras och ske kan, båtfart kan uppehållas mellan ledningarna och stränderna, hvarjämte de böra förses med nödiga öppningar för roddtrafik tvärs öfver vattendraget.

Beträffande skyddsbyggnader är kommittén af den åsikten, att dylika böra anordnas endast å sådana ställen, där flottningen i nämnvärd grad anses kunna blifva bidragande eller vållande till skadegörelse, dock under förutsättning, att kostnaden för skyddets anbringande och underhåll står i rimligt förhållande till skadegörelsens storlek och ekonomiska betydelse.

Amorterings- och flottningskostnadens beräkning.

För att kunna lämna en föreställning om till hvilka belopp amorterings- och flottningskostnaderna m. m. ungefärligen torde komma att uppgå, därest lösflottning infördes i gränssälvarna, har kommittén uppgjort nedanstående approximativa beräkningar.

Den per år påräkneliga virkesmängden inom de olika områdena torde enligt förut lämnad utredning uppgå till

för öfre området	251,000	virkesenheter levererade direkt till området,
för mellersta området	236,000	enheter direkt till området och
	251,000	» nedflottade från öfre området eller
		tillsammans 487,000 enheter,
och för nedre området	241,000	enheter direkt till området och
	487,000	» nedflottade från mellersta området
		eller tillsammans 728,000 enheter, hvarvid som
		virkesenhet räknas ett timmer med ett kubik-
		inhåll af 0,283 kbm. eller 10 engelska kbft.

Under förutsättning, att amorteringstiden sättes till 15 år och förlagsräntan beräknas efter 6 % samt amorteringsafgiften bestämmes utgå per enhet om 10 engelska kbft, skulle således enligt nedanstående

sammanställning.

	Approximativ kostnad för erforderliga byggnader och arbeten, uttryckt i		Den årliga afgålden uttryckt i				Årligen direkt till området levererade virkesenheter.	Årligen från ofvanför liggande områden nedflottade virkesenheter.	Årligen genom området flottade virkesenheter.	Ungefärlig taxe- eller amorteringsafgift per virkesenhet.	
	Kr.	Finska mark.	Kr.	öre.	Finska mark.	penni.	Approximativt antal enheter.	Antal enheter.	öre.	penni.	
för öfre området . . .	20,000	28,000	2,059	20	2,882	88	251,000	—	251,000	0.83	1.15
för mellersta området . .	58,000	81,200	5,971	68	8,360	36	236,000	251,000	487,000	1.23	1.72
för nedre området . . .	214,000	299,600	22,033	44	30,846	82	241,000	487,000	728,000	3.03	4.24
för hela flottleden . . .	292,000	408,800	30,064	32	42,090	06	—	—	—	5.09	7.11

amorteringsafgiften per virkesenhet längs hela flottleden blifva ungefär 5,09 öre eller 7,11 penni.

Enligt utförda öfverslagsberäkningar anser kommittén vidare

att den årliga driftskostnaden, inclusive ersättningar för skador och intrång, för de olika områdena ej kommer att öfverskrida: för öfre området 6,000, för mellersta området 9,500 och för nedre området 37,000 kronor eller för hela flottleden 52,500 kronor eller 73,000 finska mark, och

att administration och allmänna omkostnader per år böra för respektive områden uppgå till högst 2,300, 3,600 och 14,100 kronor eller för hela flottleden till högst 20,000 kronor eller 28,000 finska mark.

Antages därjämte, att kostnaden per år för inköp af flottningsmateriel och för flottledens underhåll i medeltal uppgår till 10 % af byggnadskostnaden eller för respektive områden till 2,000, 5,800 och 21,400 kronor eller för hela flottleden till 29,200 kronor = 40,880 finska mark, erhålles nedanstående

sammanställning.

	Årliga driftkostnaden samt ersättning för skada och intrång. (Approximativt.)		Administrativa och allmänna omkostnader per år. (Approximativt.)		Årliga underhållskostnaden. (Approximativt.)		Summa årliga flottningsomkostnader. (Approximativt.)		Årligen genom området nedflottade virkesenheter.	Ungefärlig flottningskostnad per virkesenhet.	
	Kr.	Finska mark.	Kr.	Finska mark.	Kr.	Finska mark.	Kr.	Finska mark.		Approx. antal.	öre.
för öfre området	6,000	8,400	2,300	3,220	2,000	2,800	10,300	14,420	251,000	4.11	5.75
för mellersta området	9,500	13,300	3,600	5,040	5,800	8,120	18,900	26,460	487,000	3.89	5.44
för nedre området	37,000	51,800	14,100	19,740	21,400	29,960	72,500	101,500	728,000	9.96	13.95
för hela flottleden	52,500	73,500	20,000	28,000	29,200	40,880	101,700	142,380	—	17.96	25.14

Enligt härofvän gjorda approximativa beräkningar kommer *flottningskostnaden* (innefattande drift-, administrations- och underhållskostnader) per *virkesenhet* längs hela flottleden således att uppgå till ungefär 17,96 öre eller 25,14 penni och *sammanlagda amorterings- och flottningsafgiften per virkesenhet* till

för hela flottleden ungefär 23,05 öre eller 32,25 penni,
 för delen Lappeaforsen—hafvet . . . » 18,11 » » 25,35 »
 och för delen Mariosaari—hafvet . . » 12,99 » » 18,19 »

Då de virkesblock, som för närvarande flottbehandlas i gränssäfvarna till öfvervägande del utgöres af timmer med långa längder, i medeltal motsvarande omkring 1,5 af härofvän beräknade virkesenheter, bör för jämförelse mellan beräknade och nuvarande kostnader, härofvän approximativt angifna afgifter reduceras till afgifter för en stam, motsvarande 1,5 flottningsenhet. I enlighet därmed uppgår *sammanlagda beräknade amorterings- och flottningsafgiften för ett timmer af nuvarande flottgods' storlek* till

för hela flottleden cirka 35 öre eller 49 penni,
 för delen Lappeaforsen—hafvet . . . » 28 » » 39 »
 och för delen Mariosaari—hafvet . . » 20 » » 28 »

Vid jämförelse med för närvarande utgående flottningsomkostnader, här förut angifna i allmänna utredningen, synes, att dessa kostnader i stort sedt äro mer än tre gånger så höga som nu beräknade.

Under det att vid flottning i fasta flottar omkostnaderna för hvarje block endast i obetydlig mån äro beroende af flottgodsets mängd, då samma kostnad per flottgod måste beräknas, vare sig virkesmassan ökas eller minskas med några eller flera tio tusental block, ökas däremot vid lösflottning totalkostnaderna ej nämnvärdt, äfven om flottleden tillföres afsevärdt ytterligare virkesmängd, i följd hvaraf, då kostnaderna fördelas på hvarje flottningsenhet, desamma genom sådant virkestillskott minskas för hvarje dylik enhet. Nedbringas flottningsomkostnaderna per flottgodsenhet torde till gagn för skogshushållningen flottleden kunna tillföras afsevärda mängder smärre och mindre värdefullt rensnings- och gallringsvirke, utöfver hvad här förut beräknats, synnerligast från de finska skogarna inom flodområdet, från hvilka såsom förut nämnts endast tillförsel af fullgodt sågtimmer beräknats.

Under tider, då i nordsvenska och nordfinska flottleder endast sågtimmer af ej alltför afsevärda variationer i afseende på groflek och längd flottbehandlades, pålades hvarje stock, oafsedt dess storlek, lika del af samtliga flottningsomkostnader. Allteftersom de skilda flottningssklamparna så till längd som groflek blifvit mer variabla, har man emellertid kommit till insikt om den mindre riktiga beskattningsgrunden, att hvarje block, oafsedt storlek, skall betala lika del af de gemensamma kostnaderna och har i anledning däraf det flottade ansetts böra fördelas i färre eller flera klasser med beskattning i förhållande till den flottningssvårighet, virke af olika sådana klasser ansetts åstadkomma. Då emellertid klassindelningen ej kunnat göras fullt rättvis, har man på senare tider mångenstädes tagit steget fullt ut och fördelat flottningsomkostnaderna på virkets kubikinnehåll. Härvid har man dock i allmänhet ansett skäligt vidtaga vissa korrekationer i så afseende, att man — då virke af särdeles långa längder förorsakar större flottningssvårighet i förhållande till dess kubikinnehåll än virke af meddellängd i förhållande till dess — genom viss procentförhöjning pålagt en kubikenhet af längre virke större afgift än samma kubikenhet af meddellångt, äfvenså har, då en kubikenhet virke af mycket små dimensioner måste anses förorsaka större svårigheter i flottningshänseende än lika stor enhet af medelgroft virke, sådant virke af obetydliga dimensioner pålagts högre afgift per kubikenhet.

Med användning af sist omnämnda metod kommer virkesblock af små, mindre värdefulla dimensioner att drabbas af proportionsvis mindre kostnader, hvarigenom dess tillgodotagande möjliggöres och flottleden kan tillföras ökade mängder virke. Härmed fördelas sammanlagda omkostnaderna på större flottgodsmassa utan att dock dessa omkostnader i förhållandevis lika grad ökas, hvarigenom omkostnaderna för hvarje block

Flottningskostnadernas fördelning.

eller rättare hvarje kubikenhet af flottgods minskas. Flottningsomkostnadernas fördelning utöfvar äfven afsevärdt inflytande på sättet för trädens aptering i det att, om dessa kostnader fördelas lika på hvarje block, en ändamålsenlig aptering mången gång förhindras.

Omkostnaderna böra fördelas efter virkets verkliga kubikmassa, hvilken närmelsevis erhålles genom mätning af stockens längd och dess diameter på midten, hvarefter stockens massa uträknas enligt formeln för cylindern. Då emellertid mätning af stockens diameter *på midten* förorsakar svårigheter och åstadkommer afsevärda kostnader, har man i praktiken, där nu ifrågavarande fördelningsmetod användes, enats om viss kuberingsstabell, från hvilken, efter uppmätning af en stocks längd och toppdiameter, direkt kan afläsas dess verkliga kubikmassa. Tabellen är uppgjord på grund af erfarenhetstal rörande virkets diameterafsmalning på olika längder. Denna afsmalning är olika på skilda träd, äfvensom varierande å olika delar af stammen, i så afseende att å stammens öfre, kvistigare del afsmalningen är större än å nedre kvistfria delar. Då det emellertid står hvarje virkesägare fritt tillgodogöra sig såväl de ena som andra stamdelarna och denne torde innehafva virke med såväl normal som abnorm växtform, har man genom undersökning och kuberings af ett stort antal timmer kommit till en viss kuberingsnota, som, då frågan gäller ett flertal stockar, ger nöjaktigt resultat och mot hvilken äfvenledes än mindre fog till anmärkning torde kunna finnas som allt timmer i flottleden kuberar efter densamma. För erhållande af möjligast bästa resultat för timmer från visst område borde notan uppgöras med hänsyn till virket från detsamma, men, då härmed är förenadt afsevärdt arbete, har man i norra Sverige, där omfattande undersökningar gjorts i berörda hänseende, låtit sig nöja med en på dessa undersökningar uträknad tabell, som numera användes vid de flesta därstädes belägna flottleder, vid hvilka flottningskostnaderna fördelas efter kubikmassan.

Dessa i korthet omnämnda principer rörande flottningsomkostnadernas fördelning har sedan länge tillämpats i vissa flottleder i Norge och hafva desamma under senaste åren funnit tillslutning äfven i Sverige, där de numera i ett flertal vattendrag tillämpas, synnerligast i de flesta Norr- och Västerbottniska.

Enär verkställda utredningar gifva vid handen, att en omläggning af hittills i gränsälvarna tillämpade flottningsätt till en flottningsmetod med virket flytande fritt och löst, såsom i öfriga såväl svenska som finska flottleder af ålder varit brukligt och vanligt, synes föranleda till att de

för tillgodogörande af flodområdets skogsafkastning för närvarande betydande flottningsomkostnaderna väsentligt och afsevärdt komma att nedbringas och då afsevärdare hinder icke synes förefinnas vare sig för flottledens reglering eller flottningens bedrivande på ifrågasatt sätt, samt då såväl ur allmän som enskild synpunkt betydande fördel härigenom vore att emotse, tvekar icke *kommittén föreslå*, att hittills gällande bestämmelse om flottgodsets i gränsälvarna framförande endast i fasta flottar måtte upphävas och *att tillstånd må medgifvas flottande att däri, med iakttagande af de bestämmelser, som i föreslagen stadga för flottning af skogsalster i ifrågavarande vattendrag finnas föreskrifna, bedriva lösflottning.*

Innan sådan nu förordad lösflottning i gränsälvarna må kunna medgifvas, torde dock vara af nöden, att i vattendraget verkställas vissa viktigare och nödvändiga strömnings- och byggnadsarbeten. Såväl i Storfurstendömet Finlands lag om vattenrätt af den ¹⁰/₂₃ juli 1902, kap. II om flottning af skogsalster, som ock i Konungariket Sveriges flottningstadga af den 30 december 1880 förutsattes, att vattendrag, innan det upplåtes till allmän flottning regleras genom erforderliga strömnings- eller byggnadsarbeten på försorg af en eller flera, som af flottledens anordnande hafva särskildt intresse. Denne eller dessa torde i allmänhet vara ägare af större skogsfastigheter inom flottledens vattenområde eller ock i jämförelsevis betydligare omfattning innehafva afverkningsrätt till skog därinom, i följd hvaraf intresset för flottledens ordnande står i samband med utsikten att erhålla ökade skogsvärden. Gränsländernas förenämnda flottningsförfattningar öfverensstänma äfven däri, att den eller de, som förskjutit kostnad för flottleds inrättande, äga njuta ersättning af dem, som begagna flottleden, dock att, om kostnaden är stor, densamma jämte ränta må fördelas på flera, dock ej öfver tjugo, års flottning och utgå med viss afgift å hvarje stycke flottgods eller enligt annan lämplig beräkningsgrund. Såväl i Sverige som Finland torde i allmänhet trävarubolag, som efter visst vattendrag besitta skogsfastigheter i afsevärdare mängd, eller intressenter för sådana, hafva ombesörjt flottledernas reglering. Där emellertid efter något vattendrag vare sig enskilda personer eller bolag innehaft skogsfastigheter i betydligare omfattning och där sålunda icke förutnämnda enskilda intressen förefunnits, men där Kronan däremot ägt större skogsegendomar, från hvilka afsättning af skogsalster icke förefunnits i brist på flottled eller annan trafikväg, har Kronan åtminstone i Sverige under senare 10-talen år i jämförelsevis stor omfattning besörjt vattendrags reglering genom nedläggande af kostnader för strömningsarbeten och vattenbyggnader. Dessa af statsverket förskjutna kost-

*Förslag till
förberedande
åtgärder
innan lös-
flottning
tillåtes.*

nader hafva i så fall inom bestämd tid återbetalats genom viss afgift, som pålagts hvarje i flottleden nedlagdt flottgods, vare sig detta förskrifvit sig från Kronans eller enskildes skog. Äfven i för Finland gällande lag om vattenrätten är liknande förfarande förutsatt, i det att i kap. II § 5 mom. 2 af nämnda lag bestämmes att »flottledens inrättande öfverlämnas, där det ej af Kronan öfvertages, åt enskild person eller bolag, som pröfvas säkrast kunna utföra arbetet».

Inom gränssälfvarnas vattenområde besitta trävarubolag jämförelsevis obetydliga skogsområden, ej heller finnas andra enskilda personer, hvilka kunna förutsättas hafva sådant intresse för flottledens ändamålsenliga reglering, att af dem skulle kunna väntas ett förskjutande af härför erforderliga afsevärda belopp.

Under sådana förhållanden och då, såsom förut i allmänna utredningen angifvits, de bägge gränsländernas statsmakter besitta de värdefullaste skogsdomänerna inom vattenområdet och obetingadt hafva största intresset af flottningens ordnande, torde det vara fördelaktigast, att gränssälfvarnas reglering, i syfte att flottning af löst virke däri må kunna tillåtas, gemensamt ombesörjas af gränsländernas respektive regeringar.

För sådan reglerings utförande synes det vara lämpligt, att två i flottning och flottbyggnad kunniga och erfarna män, en från hvardera landet, förordnades, att — med biträde af två af vederbörande länsstyrelser utsedda godemän, en från hvardera landet, som vore i flottning förfarna och om ortens förhållanden ägde kännedom — gemensamt efter syn uppgöra förslag till de arbeten och åtgärder, som med minsta förfång för strandägare eller annan, hvars rätt vore i fråga, ansåges utan oskäligen kostnad böra vidtagas. Vid syneförrättningen torde de, hvars rätt berördes, och hvilka af regleringen hade intresse, äga att framställa sina anspråk och erinringar. Sedan uppgjort förslag med hänsyn till såväl det allmänna som till rättsägares berättigade anspråk pröfvats och godkänts af Konungens Befallningshafvande i Norrbottens län och Guvernören i Uleåborgs län, hade de sakkunna att omedelbart föranstalta om gemensamt utförande af de arbeten, som ansågos i första hand nödiga och skulle det, sedan desamma ombesörjts och slutförts, åligga de sakkunna att till förenämnda länsstyrelser anmäla flottleden för afsyning. Samtidigt med denna anmälan skulle ock aflämnas förslag ej mindre till den indelning i flottningsdistrikt, som efter för handen varande omständigheter ansåges lämplig, än ock till den afgift för flottningenshet, som med hänsyn till å de olika distrikten nedlagda kostnader och till för hvart och ett af dem påräkneligen flottgodsmängd, befundes nödig för att förskjutna kostnader jämte skälig ränta kunde beräknas vara af de flottande till

statsmakterna återbetalda inom utgången af femton år efter flottledens tagande i anspråk för lösflottning.

Det torde böra tillkomma vederbörande länsstyrelser att föranstalta om utförda arbetens afsyning samt gemensamt meddela beslut om dels tillåtelse till lösflottnings bedrivande dels omförmälda afgifters bestämmande, äfvenså gemensamt fastställa af flottningsföreningen ingifvet förslag till reglemente.

Särskildt yttrande rörande fisket.

I gränsälvarna Torneå och Muonio jämte den förres biflod Lainio-älf har laxen tillfälle till såväl längre vandringsvägar och vidsträcktare lekplatser än i något annat svenskt vattendrag. Doktor Oscar Nordqvist har i ett öfver laxens gång i svenska och finska älfvar utgifvet arbete meddelat, att laxen stiger ända till omkring 390 km. uppför Muonioälf och enligt uppgift af numera aflidne svenska fiskeriinspektören Doktor R. Lundberg äro omkring 555 km. af Torne älf s flodsystem tillgängliga för laxen.

Om något förorenande af vattnet kan i nu ifrågavarande älfvar ej blifva tal i annan mån än hvad i sådant afseende möjligen kan ske genom affall från däri flottadt virke. Då emellertid förhållandevis blott mindre virkesmängder flottats i gränsälvarna — och detta åtminstone nedom Muonioforsarna framförts endast i fasta flottar — är det icke antagligt, att laxbeståndet hitintills i nämnvärd grad skadats genom virkesflottningen. Detta oaktadt har dock under senaste århundradet laxbeståndet och laxfisket i dessa vattendrag minskats och aftagit i ungefär samma grad som i andra svenska Östersjöälfvar.

Utan att söka angifva orsakerna till detta förhållande må här meddelas följande angående laxfiskets storlek och betydighet i Torneälfvens flodsystem:

År 1818 lär från staden Torneå hafva utförts minst 1,000 tunnor salt lax, utgörande enligt fiskeriinspektör Sandmans beräkning omkring 144,500 kilogram. Det årliga utbytet af lax från gränsälvarna har under perioden 1879—1885 af densamme beräknats till omkring 110,933 kg. och under perioden 1886—1889 till 61,954 kg. Sedan denna tid har emellertid laxfisket aftagit i särdeles hög grad. I sex af Kronans sju laxfiskeverk tillika med i vissa laxfisken utanför älfmynningen hafva enligt uppgift fångats under åren 1905—1909 respektive 18,595, 10,652, 16,214, 28,230 och i rundt tal 22,200 kg. lax, hvartill kommer utbytet från det sjunde, Mariosaarifisket med omkring 2,000 kg. per år.

Förutom lax har under senare år i nämnda fiskeverk årligen fångats omkring 2,000 kg. hafsforell, s. k. taimen, och omkring 3,000 kg. sik och har fisket af denna senare fisksort under sista århundradet aftagit i lika hög grad som laxfisket.

Af ofvan angifven laxfångst under 1909 erhöles 6,329 kg. från fiskeverk i eller utom Torneälvens mynning, det öfriga infångades i följande kronolaxfisken, nämligen i Kivirantapatan 5,486 kg., i Danskipatan 1,483, i Boomipatan 1,608, i Suomisaaripatan 3,397 kg. och i Vartosaaripatan 3,845 kg. Det sjunde kronolaxfiskeverket, beläget vid Törmä, var visserligen för året utarrenderadt, men hade icke därunder utsatts eller användts.

Fiskeverken i fråga utgöras af stora och dyrbara, rätt ut från stranden gående pålbyggnader, efter hvilka den uppför älvens stigande laxen följer och sålunda ledes in i en vanligen uti älvens djupaste del af pålar och nät anordnad gård, i hvilken den slutligen fångas med ett mindre dragnät.

De förr omnämnda under år 1909 utarrenderade kronolaxfiskeverken äro belägna: Kivirantafisket på finska sidan omkring 1,500 meter ofvan Torneå stad; Danski på svenska sidan omkring 1,500 meter ofvan det föregående; Boomifisket på svenska sidan och tvärsöfver älven på finska sidan Suomisaarifisket vid byn Ala-Wojakola och upptaga dessa tillsammans i det närmaste hela älvens bredd; Törmäfisket vid byn Yli-Wojakola sträcker sig från finska landet knappt ut till älvens midt; Vartosaaripatan i närheten af Öfver-Torneå kyrka utgående från svenska ön Kylänsaari till omkring $\frac{4}{5}$ af älvens bredd samt slutligen den öfverst belägna Mariosaaripatan, utgående från svenska sidan, vid byn Torrakankorva omkring 8 km. ofvanför Matarengi, hvarvid den afstänger större del af älvens hufvudgren, så att endast en omkring 90 meter bred öppning lämnas fri.

Förutom kronofiskeverken förekomma i gränsälven nedom dess förning med svenska Torneälven talrika enskilda fiskeinrättningar. Det torde dock vara ovisst med hvilken rätt innehafvarne af en del af dessa bedrifva laxfiske. Ett flertal häraf äro emellertid anlagda endast för fångst af s. k. tajmen och utgöras dessa vanligen af s. k. strandpator, d. v. s. af från stranden utgående, af pålar och stänger uppförda kortare stängsel-
armar med däri anbragta öppningar för tinors (mjärdars) insättande.

I forsarna vid Kukkola och i Matkakoski äro uppförda mindre, från stränderna utgående träbryggor, af hvilka de fiskande använda sig, då de fånga sik med häf.

Här och där fångas äfvenledes såväl lax som annan fisk med större dragnot, hvarjämte, oaktadt det allerstädes är förbjudet, fortfarande afsevärd mängd lax på ett flertal ställen ljustras. I Muonioälf torde detta fiskesätt vara, om ej det enda använda, så dock det mest brukliga vid fångst af lax.

Af ofvannämnda s. k. strandpator i Torneälf nedom dess förening med Muonioälf hafva, enligt uppgift från kronofogden i Torneå fögderi, följande af svenska staten öfverlämnats mot viss afgift till enskilda personer:

Laxfiskena Korpikoski, Syväkoski och Muornaisaari vid byn Turtola, hvilkas innehafvare fordra en årlig ersättning af 500 kronor för afståendet af rätten till fiske däri;

laxfisket Sumphaisen — Niska nedom byn Juoksengi, hvilket fiske sträcker sig från stranden omkring 40 meter ut i älven och hvars innehafvare lär fordra en årlig ersättning af 200 kronor för afståendet af rätten till fiske däri.

I de flesta öfriga enskilda strandfiskena fångas endast i undantagsfall lax, under det att fångsten däri hufvudsakligast utgöres af gädda, aborre och id samt i några äfven tajmen. Fiskena, som hufvudsakligast förekomma i gränsälven nedom Lappea vid de begge hufvudälvarnas förening och utgå från såväl ena som andra stranden i allmänhet till en längd af 20—60 meter — hafva i allmänhet obetydligt värde.

Under förutsättning att framdeles lösflottning tillåtes i gränsälvarna, torde blifva nödigt att de flottande (flottningsföreningen) inlösa en del af här förr omnämnda med laglig rätt anlagda fiskeverk eller ock torde de hafva att utgifva årlig ersättning för möjligen skeende skadegörelse eller för bedrivande af fisket åstadkommet hinder. I allmänhet torde dock laxfiskeverken kunna skyddas genom lämpligt anordnade skyddsbommar eller andra byggnadsanstalter.

Laxen har särdeles goda lekplatser ej blott i Torneälven nedom dess förening med Muonioälf utan äfven i än större utsträckning i den sistnämnda ända upp mot Muonioforsarna och har det i kommissionens betänkande påpekats, hurusom laxen under lektiden i september och oktober på dessa dess lekplatser komme att störas och laxleken skadas, om under denna tid tillåtes flottning. Kommissionen har ock, då vid lösflottning mer bark torde komma att affalla från virket, om detta flottades löst än om det endast likasom hittills framfördes i fasta flottar, ansett lämpligt föreslå, att för hvarje flottningsenhet borde, under förutsättning af tillstånd till bedrivande af lösflottning, utgå viss skälig afgift afsedd att användas till upphjälpande af laxfisket i gränsälvarna.

Specialmotiv.

§ 1.

Med föreslagen affattning af denna paragraf skulle i gränsälfvorna komma att tillåtas såväl flottning i fasta flottar som ock s. k. lösflottning. Visserligen har kommissionen efter verkställd utredning kommit till insikt därom, att den senare flottningsmetoden blefve den billigaste, hvarjämte, då flottningen skedde genom försorg af en flottningsförening, som ansvarade för all kostnad, skada eller intrång, strand- och andra rättsägares intressen bättre kunde tillgodoses, men, då flottning i fasta flottar sedan gammalt varit den i vattendraget brukliga flottningsmetoden, har icke ansetts lämpligt framdeles förhindra sådant förfaringssätt. Synnerligast kan fast flottning emellanåt vara önskvärd, då flottgodset icke är afsedt att framföras ända ned till det gemensamma sorteringsstället. Skulle från det i gemensam lösflottning framförda flottgodset mindre virkesmängd afskiljas uppe i älven vid t. ex. därstädes beläget sågverk, komme nämligen virkesägaren att förorsakas afsevärda kostnader, samtidigt som för öfrigt flottgoods vållades hinder och dröjsmål.

§ 2.

För tillstånd till lösflottning anses böra på de skäl, som anförts i allmänna motiveringen, såsom oeftergifligt villkor sättas, att flottningen skall ske gemensamt och att de flottande skola utgöra en förening, hvilken genom sin styrelse ombesörjer flottningen.

Rättighet för jordägare att för det husbehovsvirke, han framflottar, vara fri från deltagande i den gemensamma flottningen, därest virket kan framföras utan hinder för flottningen af öfrigt flottgoods, öfverensstämmer i hufvudsak med föreskrifterna i såväl svenska som finska förordningar rörande lösflottning. I för svenska allmänna flottleder gällande flottningsstadga tillkommer sådan frihet »strandägare», men anses lämpligare använda ordet »jordägare», såsom i för Finland gällande lag om vattenrätt är uttryckt, då nämligen skogsägare boende i närheten af vattendraget, men

hvars ägor ej stöta omedelbart intill detsamma, icke bör förmenas samma rätt som tillkommer den, hvilken eventuellt bosatt i samma by som den förstnämnda, erhållit sina ägor förlagda intill älfstranden.

Svenska flottningsstadgan bestämmer, att husbehovsvirke i fråga skall vara afverkad från »egen skog», men då efter vattendraget boende, som själfva icke hafva egna skogar, i rätt afsevärd utsträckning inköpa från annans skog, förnämligast Kronans, husbehovsvirke såväl till bränsle som byggnadsbehof, anses ej skäligt inskränka det husbehovsvirke, som af jordägare utan deltagande i den gemensamma flottningen må flottas, endast till virke från egen skog. Sådan husbehovsflottning, där den ej sker i fasta flottar eller i ringbommar, kan äga rum före eller synnerligast efter den gemensamma flottningen.

Här ifrågavarande husbehovsvirke synes kommittén gifvetvis ej böra omfatta annat än sådant som användes för jordägarnes i fråga eget behof.

Till förekommande af hinder i den gemensamma flottningen bör den, som ämnar flotta husbehovsvirke, till flottningsföreningen eller dess ombud anmäla den tillämnade flottningen och därvid, om den sker samtidigt med den gemensamma flottningen, iakttaga den ordning, som till undvikande af hinder kan anses skälig.

Virkesägare, som utan att deltaga i den gemensamma flottningen flottar husbehovsvirke, bör naturligen själf svara för skada eller intrång, som därigenom förorsakas.

§ 3.

Angående stadgandena i denna paragraf hänvisas till allmänna motiveringen.

§§ 4 och 5.

Bestämmelserna i denna paragraf angående rättighet för de som ombesörja flottningsarbetet att beträda vattendragets stränder samt angående skyldighet för de flottande att gälda ersättning för skada och kostnad stå i öfverensstämmelse med föreskrifterna härom i såväl svenska som finska stadganden rörande flottnings bedrifvande i allmänna flottleder.

§ 6.

Vid flottledens iordningställande torde kunna ifrågakomma, synnerligast vid anordnande af skiljnings- och sorteringsverk, vid anläggande af

styr- eller ledkistor för flottgodsets afledande från äng eller fiskeverk eller dyl., att jord eller lägenhet, som tillhör annan, för flottledens behof måste tagas i anspråk. Där sådant afstående erfordras, bör — enär enligt kommitténs förslag flottledens ordnande skall ske genom de begge gränsländernas statsmakter och således afståendet äger rum för allmänt behof — gifvetvis den enskilde vara skyldig sådant medgifva. Sedan flottleden öfverlämnats till flottningsföreningen, kan äfvenledes ifrågakomma, att för flottledens förbättrande viss mark måste tagas i anspråk, och anser kommittén, att likaledes i sådant fall den enskilde bör skyldigkännas afstå, hvad för ändamålet erfordras, hvarvid, i saknad af godvillig öfverenskomelse, bör gälla, hvad om expropriation af fast egendom för allmänt behof är stadgadt i respektive länder.

§ 7.

I paragraf 5 har föreslagits, att skada eller kostnad, som i följd af flottningen uppkommer för strand- eller andra rättsägare, skall af de flottande ersättas. Då emellertid de, hvilka af flottningen tillskyndas skada, äro skyldiga tåla densamma, fordrar billigheten, att de så fört som möjligt erhålla ersättning härför, hvilket med hänsyn till den långsamhet i rättskipningen, som äger rum i nu ifrågavarande orter, ej torde kunna ske, om skadeståndsanspråken skola anhängiggöras vid de allmänna domstolarna. Kommittén har för den skull velat föreslå ett skiljedomsförfarande, som i hufvudsak öfverensstämmer med hvad i de bägge gränsländerna rörande tvisters slitande genom skiljedom är stadgadt.

Då det är föreslaget, att allt bedrifvande af lösflottning skall ske genom en flottningsförening, som har att ansvara för genom flottningen vållad skada eller kostnad, synes onödigt föreskrifva, att virkesägarna skola ställa pant eller borgen för hvad af den, som lidit men, fordras, såsom i finska lagen om vattenrätt, kapitlet angående flottning af skogsalster, sägs, ej heller anses i samma lag utmätningssmannen lämnad rätt att på sakägarens begäran lägga kvarstad på viss del af flottgodset, här vara af behof påkallad, så mycket mindre som dylik bestämmelse icke förekommer i uti Sverige gällande förordning om allmän flottled, utan att olägenhet däraf läter hafva uppstått.

I förenämnda för Finland gällande lag är skiljedomsförfarandet obligatoriskt, under det att i Sverige ansetts skäligt, att det må lämnas den, som vill väcka anspråk på ersättning, rätt att omedelbart lita domstol till, därest han finner det med sin fördel förenligt, och anser kommittén, att sådan rätt ej bör honom förmenas, synnerligast som vittnes-

bevisning och annan utredning, som vid domstol kan åstadkommas, i allmänhet icke torde stå skiljemännen till buds. Yppa sig olika meningar hos skiljemännen, torde gifvetvis den gälla, hvarom de flesta förena sig. De kostnader och utgifter, som uppstå i anledning af syneförrättning och skiljedomstolsförfarande, böra af den i öfrigt ersättningsskyldige betalas. Dock synes det vara rättvist att, om ersättningen af skiljedomstolen ej sättes högre än den ersättningsskyldige före synen bjudit, hvardera parten svarar för sina kostnader och till lika del deltagar i synekostnaden, där ej med hänsyn till särskilda förhållanden skiljemännen må finna skäligt bestämma, att den ersättningstagande ensam bör vidkännas kostnaderna.

§ 8.

Vederbörande strand- eller andra rättsägare hafva enligt par. 5 tillförsäkrats ersättning för kostnad och skada, som dem på grund af flottningen förorsakas, men anses, att de flottande böra åligga att, i den mån så med rimliga kostnader kan ske, äfvenledes genom skyddsbyggnader eller andra anordningar förebygga skadegörelse å egendom eller afvärja hinder i trafikhänseende. Sådana nödiga byggnader har kommittén, såsom förr sagts, tänkt sig i första hand böra anordnas af de begge statsmakterna, hvarefter ytterligare dylika anordningar torde, i mån så visar sig nödigt och lämpligt, af flottningsföreningen böra utföras. I sådant afseende böra äfvenledes vederbörande länsstyrelser kunna ålägga föreningen vidtaga erforderliga arbeten.

Fullgör flottningsföreningen icke sina skyldigheter med hänsyn till underhåll och vidmakthållande af de byggnader m. m., som i flottleden anordnats till skydd mot skada genom flottningens förvållande, eller genom undanröjande af sådant hinder, som på grund af flottningen åstadkommes för farled, har föreslagits att vederbörande länsstyrelser i Norrbottens och Uleåborgs län, hvar på sin sida om riksgränsen, böra äga tillhålla de flottande att rätta försummelse eller undanröja hinder.

Sådant hinder, hvarom här talas — såsom t. ex. att sjunket eller i sjunkande tillstånd varande virke lämnas i ställe, där det kan vålla uppgrundning eller annan olägenhet, eller att flottgods, som fastnat å stränderna eller i fors, lämnas kvarliggande längre än med afseende å flottningens lämpliga anordning och andra förhållanden kan anses behöfligt — kan förutom af flottningsföreningen äfven vållas af öfriga flottande, hvadan äfven dessa böra vara skyldiga undanröja sådant genom deras förvållande uppkommet hinder i farleden.

Då emellertid fara dels för enskildes egendom dels för farledens trygghet kan genom försummelsen eller hindret vållas, om åtgärd ej omedelbart vidtages, har ansetts skäligt föreslå, att vederbötande rättsägare efter tillsägelse till de flottande och efter syn af vederbörande kronofogde eller länsman må äga i trängande fall omedelbart vidtaga åtgärd på de flottandes bekostnad till försummelsens botande eller hindrets undanröjande.

§ 9.

Erfordras för flottledens anordnande eller förbättrande, att nya anordningar, såsom anläggande af led- eller styrkistor, vidlyftigare strömningsningar eller dylikt, måste vidtagas och sådana arbeten kunna på enskildes rätt inverka, böra, där det prövas vara för flottningens bedrivande eller till förebyggande af skadegörelse af nöden, de flottande därtill kunna utverka sig rätt äfven emot vederbörande rättsägares bestridande, i hvilka fall de begge länsstyrelserna torde böra tillkomma att efter ärendets utredning besluta. Angår saken enbart rättsägare å ena stranden, hafva de flottande gifvetvis att vända sig till länsstyrelsen endast i det land, inom hvilket strand, inrättning eller dylikt, som af frågan beröres, är beläget. Det torde dock kunna finnas undantagsfall, då ifrågasatt åtgärd kan komma att vålla men för rättsägare å båda stränderna, såsom t. ex. då åtgärden föranleder till, att strömfåran på ett eller annat sätt ledes ur förutvarande riktning, eller då genom strandbyggnader vattnet hoptränges och dess nivå i följd däraf höjes. I sådana fall synes lämpligt, att länsstyrelserna gemensamt må pröfva och afgifva beslut i ärendet.

Skydds- och ledbommar af mera *tillfällig* art, hvilka erfordras för flottningens bedrivande eller för stränders och fiskeanstalters skyddande, böra de flottande såsom kommissionen påpekat i sitt protokoll den 8 februari 1910 äga rätt att utan särskildt lof få utlagga, men med vanlig skyldighet att utgifva ersättning för den verkliga olägenhet, som därigenom tillskyndas enskilda, och likaledes med skyldighet att så anordna dessa bomledningarna, att samfärdseln ej vållas men af afsevärdare art såsom t. ex. att bomledningarna skola förses med nödigt antal roddöppningar och att för trafikbehovet erforderlig bredd lämnas mellan bom och strand.

§ 10.

Då de begge angränsande statsmakterna i första hand hafva intresse af flottningens ändamålsenliga bedrivande och då det föreslagits, att vik-

tigare flottledsbyggnader och andra nödiga arbeten för flottledens anordnande skulle utföras med allmänna medel samt sedermera underhållas af flottningsföreningen, hvilken äfven genom årlig amortering skulle återbetala förskjutna regleringskostnader, har det ansetts vara med god ordning öfverensstämmande, att vederbörande länsstyrelser må tillkomma att i flottningsföreningens styrelse insätta hvar sin representant för öfvervakande af, att det allmännas bästa blir tillgodosedt. Det har icke ansetts lämpligt att dessa representanter erhålla samma befogenhet rörande frågor afgörande i styrelsen som af föreningen valda styrelseledamöter, utan böra representanterna i fråga hafva rätt att deltaga endast i frågornas behandling såväl å styrelse- som å föreningssammanträden, men ej i besluten. Anses, att det allmännas rätt åsidosättes eller att föreningen ej iakttager, hvad den enligt gifna bestämmelser eller föreskrifter åligger, böra ifrågasvarande ombud därom ingifva anmälan till vederbörande länsstyrelser.

Af samma här ofvan angifna skäl anses, att länsstyrelserna likaledes böra med därtill särskildt utsedda representanter deltaga i revision af styrelsens räkenskaper, samt att revisions- och årsberättelser årligen skola insändas till länsstyrelserna.

Skälig ersättning, i likhet med hvad som lämnas till af föreningen valda styrelseledamöter och revisorer, synes böra tillkomma länsstyrelsernas ofvannämnda representanter för med deras uppdrag förenade kostnader eller förorsakadt arbete, hvarvid häraf betingade utgifter debiteras å flottgodset på samma sätt som föreningens andra utgifter.

§ 11.

På det strand- m. fl. rättsägare fortast möjligt må kunna få frågor rörande skadestånd afgjorda, har föreslagits, att flottningsföreningen skulle äga utse ett ombud inom hvarje kommun, som beröres af gränsälvarna, till hvilka ombud, såsom varande mer lättåtkomliga än flottningschefen, vederbörande sakägare må kunna vända sig med sina anspråk. Ombuden anses böra vid tillsägelse besiktiga uppkommen skada eller förment intrång och söka komma till skälig öfverenskommelse, hvilken dock, där ej styrelsen särskildt befullmäktigat visst ombud att på egen hand avsluta sådan, bör underställas styrelsen eller den, denne därtill befullmäktigat (flottningschefen). Kan ombudet ej komma till skälig uppgörelse med sakägaren, torde det böra omedelbart anmäla förhållandet till flottningschefen för vidare åtgärd.

§ 12.

Då för närvarande virke, som utföres från Finland, är belagdt med exportafgift och viss afgift i en framtid möjligen äfven kan komma att påläggas virke afverkadt i Sverige samt då i gränssälvarnas vattenområde afverkadt virke efter skedd flottning föres än till det ena än till det andra af gränsländerna, har ansetts nödigt föreskrifva, att flottningsföreningen skall, före utlämning till virkesägaren, till vederbörande myndighet (tullkammaren) anmäla sådant virke, för hvilket enligt särskilda bestämmelser viss afgift skall erläggas, innan det utföres från det land, hvarest det är afverkadt.

I kontrollhänseende äfvenså med hänsyn till statistiken synes det böra åligga de flottande att i till flottningsstyrelsen aflämnad uppgift å virke, som hvar och en ämnar i flottleden låta under året flotta, meddela, huru mycket är afverkadt i ena eller andra landet, hvarjämte samma virkesägare synes böra hafva olika märken å virke afverkadt i de skilda länderna.

§ 13.

Den gemensamma flottningen skall så bedrifvas, att ingen flottande vare sig tillföres gagn eller tillskyndas men i jämförelse med en annan, i följd hvaraf samtliga flottningsföreningens utgifter under året bör fördelas på de flottande i förhållande till hvars och ens flottgodsmängd. De grunder, efter hvilka denna fördelning bör äga rum, torde vederbörande länsstyrelser äga bestämma och har kommittén i allmänna motiveringen närmare berört denna fråga. Då visst är förhållandevis stor utgift för särskildt ändamål uppkommit, hvilken utgift ej lämpligen och skäligen bör läggas endast å det virke, som under året flottats, såsom vid inköp af ny bogserbåt, anordnande af dyrbarare flottledsbyggnad eller dylikt, anses sådan kostnad böra få fördelas ej blott å årets flottgods utan äfven genom viss årlig amortering å virke, som flottas under lämpligt antal år framåt.

Vid kostnadernas fördelning bör äfvenledes tagas i betraktande längden af den väg, de olika virkesblocken framflyta i flottleden, i hvilket afscende denna bör indelas i lämpligt antal distrikt och samtliga kostnader i hvarje sådant fördelas på det virke, som framflottats däri.

§ 14.

Det har föreslagits, att den, som önskar framföra skogsprodukter i fasta flottar, därtill må äga rätt, om så kan ske utan hinder för den ge-

mensamma flottningen, i hvilket senare afseende flottgodset torde böra, innan flottning af detsamma äger rum, anmälas till flottningsstyrelsen.

Rörande skada eller kostnad som genom sådan flottning förorsakas, har flottgodsågaren att iakttaga föreskrifterna i paragraf 5.

Då för nedbringande af flottningskostnaderna de flottande torde hafva benägenhet att framföra de flesta flottarna med så ringa manskap, att därigenom större risk förefinnes för att flottarna ej kunna styras, utan drifva ned på stränder och fiskeverk eller dylikt och där vålla skada, eller ock att de fastna i farleden till hinder för annat flottgods, torde i blifvande reglemente böra lämnas föreskrift om, att flotte skall vara åtföljd af manskap till så stort antal, som under för handen varande förhållanden vanligen är erforderligt för att skadegörelse å fiskeverk eller annan inrättning eller hinder för fortskaffning af annans flottgods ej må uppstå.

§ 15.

I för Finland gällande vattenrättslag är för brott emot föreskrifter rörande virkes afbarkning stadgadt straff med böter intill 4,000 mark, under det att i Sverige gällande flottningsstadga bötesbeloppet är bestämdt att utgå med 50 öre för hvarje stock. Då i förstnämnda land gällande bestämmelse har visat sig icke tillfyllest till förhindrande af ifrågavarande brott, och alltför lätt kunnat kringgå, har kommittén ansett lämpligast föreslå i Sverige tillämpade princip i detta afseende. Storleken af bötesbeloppet har emellertid ansetts böra bestämmas till 20 à 50 öre eller 30 à 70 penni för hvarje virkesklamp beroende på domstolens pröfning, enär man har skäl förmoda, att flottgodset framdeles högst afsevärdt kommer att variera i afseende på storlek.

Omfattningen af skada, som vållats genom flottning, kan i allmänhet icke utan oskäligen kostnad utredas vid domstol i ort, aflägsen från det ställe, där skadan timat, i följd hvaraf det har föreslagits, att förbrytelse skall i regel åtalas vid domstol i den ort, där den timat. Är emellertid förbrytelsen begången inom det ena landet af det andras undersäte och denne senare icke finnes i sagda land, bör, i öfverensstämmelse med rysk-svenska konventionen den $\frac{17}{5}$ januari 1821, åtalet anhängiggöras i förbrytarens hemland vid domstol i den ort, som är närmast den, hvarest förbrytelsen skett.

Af flera skäl vore till fördel, att *tvistemål* rörande ersättning för skedd skada likaledes finge behandlas vid samma domstolar som brottmål. Tvistemål bör dessutom kunna få handläggas i den ort, där sva-

randen bor, hvaraf skulle följa att mål rörande sådan ersättning, för hvilken flottningföreningen ansvarar, äfven må kunna handläggas vid domstol, där styrelsen har sitt säte.

Då skada, som vållas genom öfverträdelse af stadgans föreskrifter i de delar, för hvilkas åsidosättande föreslagits böter, lika väl kan drabba det ena som det andra landet eller ena som andra landets undersåtar, anses skäligt, att böterna komma begge landen i lika mån till godo.

§ 16.

I nu föreliggande förslag till stadga för flottning af skogsälster i gränsälvarna har icke kunnat inrymmas samtliga de detaljbestämmelser, som med hänsyn till flottledens anordning och flottningens ändamålsenliga bedrivande anses nödiga ur såväl allmän som enskild synpunkt.

Ett flertal bestämmelser torde härförutom tarivas, synnerligast rörande flottningföreningens inre organisation och har ansetts, att de flottande böra lämna förslag till dessa bestämmelser till vederbörande länsstyrelser, hvilka gemensamt må hafva att pröfva och efter för handen varande omständigheter fastställa desamma. I af kommissionen upprättadt protokoll rörande flottningens reglerande i vattendraget har kommissionen angifvit de frågor, som i omförmäldt reglemente torde böra ägnas särskild uppmärksamhet. Innan sådant reglemente blir fastställt, anses att lösflottning icke bör få äga rum i gränsälvarna.

§ 17.

Det kan tänkas, att underhållet af flottleden så försummas, att fara för dess bestånd uppstår, eller att de afgifter, som äro fastställda till amortering af kostnaderna för flottledens iordningsställande, icke i vederbörlig ordning inlevereras, eller att flottningen så bedrivs, att verkligt hinder för samfärdsel, utöfvande af fiske eller dylikt uppstår.

Under sådana förhållanden bör, om ej rättelse sker, kunna meddelas förbud för lösflottning till dess annorlunda förordnas, eller ock kunna för rätt till fortsatt lösflottning föreskrivas vissa villkor afseende att förhindra ett fortsatt åsidosättande af de flottandes förpliktelse.

I sådant afseende har föreslagits, att Konungens Befallningshafvande i Norrbottens län och Guvernören i Uleåborgs län må, efter att hafva sammankallat de flottande jämte andra sakägare till gemensamma öfverläggningar, äga pröfva och besluta.»

*Bilaga.***Förslag**

till

L a g**angående flottning af skogsalster i gränsfloderna Torneå och Muonio.**

Med upphäfvande af lagen angående flottning af skogsalster i gränsfloderna mellan konungariket Sverige och storfurstendömet Finland den 30 december 1893, förordnas härigenom:

Under förutsättning att nedanstående stadga angående flottning af skogsalster i gränsfloderna Torneå och Muonio jämväl äger giltighet i Finland äge Konungen förordna, att densamma skall här i riket lända till efterrättelse:

Stadga angående flottning af skogsalster i gränsfloderna Torneå och Muonio.

§ 1.

I gränsfloderna må enhvar af de båda gränsstaternas undersåtar på sätt och villkor, som här nedan sägs, låta flottgods framflyta.

§ 2.

Alla de, som i gränsfloderna låta flottgods löst framflyta, vare pliktiga och berättigade att i gemensam flottning deltaga och skola för sådant ändamål utgöra en förening, som genom sin styrelse i allt ombestyr flottningen.

Jordägare vare dock för det husbehovsvirke, som han framflottar, fri från deltagande i gemensam flottning och därmed förenad kostnad, därest virket kan framföras utan hinder för flottningen af öfrigt flottgods.

§ 3.

Flottgods, som flottas under första sommaren efter virkets afverkning, må flottas obarkadt.

Virke, hvars flottning icke kan fullbordas under första sommaren efter dess afverkning, skall afbarkas.

Afbarkning må icke så verkställas, att barken kan nedkomma i flottleden.

§ 4.

Utan särskild tillåtelse må de, som ombesörja flottningsarbete, äga tillträde till stränderna, där sådant för skadas afvärjande eller flottgodsets framförande är af nöden. Väg eller stig öfver annans tomt, åker, äng, plantering eller andra ägor, hvilka kunna däraf skadas, må dock ej tagas, om tillträde till stränderna annorledes kan utan väsentligt hinder eller uppehåll beredas.

§ 5.

För skada och kostnad, som genom anläggning eller åtgärd för flottleden eller genom strändernas beträdande eller eljest i följd af flottningen vållas, skall af flottningsföreningen gäldas ersättning; dock vare den, som framför flottgods i sammanbundna flottar, ansvarig för ersättning för den skadegörelse, som däraf förorsakas.

§ 6.

Erfordras för flottledens anordnande, utvidgning eller förbättrande, att jord eller lägenhet, som annan tillhör, för flottningen begagnas, skall i saknad af godvillig öfverenskommelse frågan om skyldighet att afstå hvad nödigt är afgöras på sätt, som angående sådant afstående för allmänt behof finnes stadgadt inom det rike, hvarest det för ändamålet erforderliga området är beläget.

§ 7.

Fordrar någon i annat fall, än det i § 6 nämnda, ersättning för skada eller kostnad, varde, där han det äskar, frågan efter syn och uppskattning pröfvad af tre ojäfviga skiljemän, af hvilka en utses af hvardera parten och de sålunda utsedda tillkalla den tredje. Uraktlåter den,

emot hvilken anspråket väckes, att inom tio dagar efter anmaning utse skiljeman, eller kunna de utsedda ej förena sig om valet af den tredje, äge i stad rätten och å landet domaren eller kronolänsmannen i den ort, där skadan timat, att på ansökan af den, som väckt anspråket, verkställa valet.

Part, som ej åtnöjes med skiljemännens dom, vare obetaget att draga saken under domstols pröfning, så framt han sin talan instämmer inom nittio dagar från det skiljemännens beslut blifvit honom tillståndt; dock må skiljemännens dom genast gå i verkställighet, där ej vederbörande rätt eller öfverexekutor annorlunda förordnar.

I skiljemännens beslut skall lännas tydlig hänvisning om hvad den missnöjde har att iakttaga för tvistens dragande under rättens pröfning,

Vill den, som fordrar ersättning, hellre genast anlita domstol än skiljemän, stånde det honom fritt.

§ 8.

Det åligger flottningsföreningen att vidmakthålla de till farleds be-tryggande eller i öfrigt till skydd emot skada genom flottningen anordnade eller föreskrifna byggnader, hvarjämte flottningsföreningen tillika med andra flottande äro pliktiga undanrödja af flottgoods åstadkommet hinder i farled.

Fullgöra de flottande ej sina skyldigheter i förevarande hänseende, äge Guvernören i Uleåborgs län och Konungens befallningshafvande i Norrbottens län, hvar å sin sida om riksgränsen, tillhålla de flottande att afhjälpa hvad försummats eller undanrödja hinder, vid äfventyr att sådant eljest på deras bekostnad verkställas.

I trängande fall må den, som af försummelse eller hinder, hvarom i denna paragraf sägs, kan lida omedelbart men, själf äga vidtaga på de flottandes bekostnad nödig åtgärd till skydd för egendom eller till förekommande af befaradt hinder, sedan åtgärdens nödvändighet vid syn vitsordats af vederbörande kronofogde eller länsman.

§ 9.

Är för flottleds anläggning, utvidgande eller förbättrande anläggning eller åtgärd nödig, som kan på strand-, bro-, fiske- eller vattenverksägares eller annans rätt inverka, och har denne ej därtill samtyckt, ankomme på Guvernören i Uleåborgs län och Konungens befallningshafvande i Norrbottens län att till anläggningen eller åtgärden gifva lof.

§ 10.

Det tillkommer Guvernören i Uleåborgs län och Konungens befallningshafvande i Norrbottens län att utse hvar sitt ombud, hvilka hafva att vid flottningföreningens och dess styrelses sammanträden närvara och därvid deltaga i öfverläggningarna, men ej i besluten. Dessa ombud skola bevaka det allmännas bästa och tillse, att föreningen iakttager gifna föreskrifter.

Vederbörande länsstyrelser äga äfven förordna hvar sin revisor att tillsammans med föreningens revisorer granska räkenskaperna. Revisions- och årsberättelserna skola årligen öfverlämnas till länsstyrelserna.

§ 11.

Det åligger flottningföreningen att för hvarje kommun, som af flottleden beröres, utse ett ombud, till hvilket vederbörande rättsägare hafva att hänvända sig i frågor rörande genom den gemensamma flottningens bedrivande åstadkommen skadegörelse eller förorsakadt intrång.

§ 12.

Virke, för hvilket enligt särskilda bestämmelser viss afgift skall erläggas, innan det från respektive land får utföras, skall af flottningföreningen före dess öfverlämnande till ägaren anmälas till vederbörande myndighet.

§ 13.

Flottningföreningens samtliga utgifter fördelas mellan dess medlemmar i förhållande till den virkesmängd, hvar och en under året haft i flottleden, och i öfrigt enligt de grunder, som uti för flottningföreningen fastställda stadgar närmare angifvas.

§ 14.

Den, som önskar å gränsälvarna framföra skogsprodukter i fasta flottar, vare därtill berättigad, om så kan ske utan hinder för annans flottning.

§ 15.

Virkesägare, som bryter emot i § 3 gifna föreskrifter angående virkes afbarkning, böte 30 till 50 öre eller 40 till 70 penni för hvarje klamp.

Öfverstånges gränsfloden eller är någon eljest vid flottning genom uppenbar vårdslöshet vållande till skada, hinder eller uppehåll för annan, straffas den felande, där ej ansvar efter allmän lag bör följa, med böter från och med tio till och med femhundra kronor eller från och med fjorton till och med sjuhundra mark. Förbrytelse åtalas vid domstolen i den ort, där den timat; men är förbrytelsen begången af det ena landets undersåte i det andra och finnes ej förbrytaren i det land, där förbrytelsen blifvit föröfvad, skall den åtalas i förbrytarens hemland vid domstolen i den ort, som är närmast den, hvarest förbrytelsen skett.

Twistemål rörande ersättning för timad skada må utföras antingen vid endera af här ofvan för upptagande af brottmål bestämda domstolar eller ock vid domstol i den ort, där svaranden bor.

Böter, som enligt denna stadga utdömas, skola tillfalla till hälften statsverket i hvarterdera gränslandet.

§ 16.

Inbördes förhållandet mellan flottningföreningens medlemmar bestämmes genom stadga (reglemente), som Guvernören i Uleåborgs län och Konungens befallningshafvande i Norrbottens län gemensamt på de flottandes förslag fastställa.

Innan sådan stadga blifvit fastställd, må ej flottgods löst framföras i gränsälvarna.

§ 17.

Visar sig, att underhållet af flottleden försummas, att fastställda ersättningar till amortering af kostnaderna för flottledens iordningsställande ej gäldas eller att flottningen ej ordentligt besörjes, sammankalle Guvernören i Uleåborgs län och Konungens befallningshafvande i Norrbottens län de flottande till gemensamt sammanträde och ankomme då på särskild pröfning, om och med hvad villkor flottning af löst virke i vattendraget vidare må tillåtas.

Bilaga.

Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse af 14 § i förordningen om allmän flottled
den 30 december 1880.

Häri genom förordnas, att 14 § i förordningen om allmän flottled den 30 december 1880 skall erhålla följande förändrade lydelse:

Hvad i denna förordning är föreskrifvet äger icke tillämpning på gränsfloderna Torneå och Muonio. Ej heller gäller det eljest i fråga om framförande af flottgods i sammanlagda flottar.

*Utdrag af protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd tisdagen
den 12 december 1911.*

Närvarande:

Justitieråden SUNDBERG,
BORGSTRÖM,
SKARSTEDT,
Regeringsrådet ERNBERG.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag af protokollet öfver justitiedepartementensärendén, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 22 juni 1911, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets yttrande skulle, för det ändamål § 87 regeringsformen omförmäler, inhämtas öfver upprättade förslag till lag angående flottning af skogsalster i gränsfloderna Torneå och Muonio samt till lag angående ändrad lydelse af 14 § i förordningen om allmän flottled den 30 december 1880.

De remitterade förslagen, som finnas bilagda detta protokoll, hade inför lagrådet föredragits af hofrättsrådet Yngve Wisén.

**Förslag till lag angående flottning af skogsalster i gränsfloderna Torneå
och Muonio.**

Med särskild hänsyn till föremålet för den ifrågasatta lagstiftningen och de förhållanden, under hvilka förslaget tillkommit, fann *lagrådet* sig kunna tillstyrka, att förslaget i oförändradt skick förelades Riksdagen till antagande.

**Förslag till lag angående ändrad lydelse af 14 § i förordningen om allmän
flottled den 30 december 1880.**

Lagrådet lämnade förslaget utan anmärkning.

Ur protokollet

Erik Ölander.

*Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:ts Konungen i statsrådet å Stockholms slott
fredagen den 29 mars 1912.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve EHRENSVÄRD,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
BERG,
BERGSTRÖM,
friherre ADELSWÄRD,
PETRÉN,
STENSTRÖM,
LARSSON,
SANDSTRÖM.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet Sandström anmälde lagrådets genom utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden den 22 juni 1911 infortrade utlåtande öfver upprättade förslag till lag angående flottning af skogsalster i gränsfloderna Torneå och Muonio samt till lag angående ändrad lydelse af 14 § i förordningen om allmän flottled den 30 december 1880.

Efter att hafva redogjort för utlåtandets innehåll anförde föredraganden att, enligt hvad i skrifvelse från härvarande ryske minister meddelats, den i förslaget till lag angående flottning af skogsalster i gränsfloderna Torneå och Muonio ingående stadgan angående samma ämne blifvit af finska senaten godkänd och det, därest svenska regeringen godtoge densamma, vore ryska regeringens afsikt att utan dröjsmål låta den träda i kraft; och hemställde föredraganden härefter, att öfvanberörda båda lag-

förslag, det förstnämnda med en mindre jämkning i redaktionellt hänseende, måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom nådig proposition föreläggas Riksdagen till antagande.

Denna hemställan, som biträdades af statsrådets öfriga ledamöter, täcktes Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle till Riksdagen aflåtas proposition af den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet

Israel Myrberg.